

บทที่ 3

ภาควิเคราะห์ ปัญหาในการแปลและการแก้ปัญหา

“การสมรส: สัญญาระยะยาว” ของลloyd อาร์ โคเฮน (Marriage: the long-term contract by Lloyd R. Cohen) จัดเป็นงานเขียนประเภทอรรถศาสตร์ จึงมีจุดมุ่งหมายในการเขียนเพื่อให้ข้อมูล เล่าประสบการณ์ ให้ข้อเท็จจริง โดยมีศูนย์กลางของเรื่องคือหัวข้อของเรื่องและเนื้อหา มีการกำหนดผู้รับสารไว้แน่นอนว่าเขียนสำหรับกลุ่มผู้อ่านใด ลักษณะภาษาที่ใช้เป็นภาษาธรรมดา ภาษามาตรฐาน อาจมีศัพท์ทางวิชาการมาก ผู้แปลควรต้องมีความรู้ในแขนงทางวิชาการเรื่องนี้เกี่ยวข้อง ซึ่งมีทั้งงานของการเขียนเป็นการอธิบาย ให้เหตุผลและการเปรียบเทียบ (สัญญาวิสายบัว, 2550, น.47) ผู้เขียนได้เสนอประเด็นต่างๆจากทั้งทางทฤษฎีและทางปฏิบัติในเชิงเศรษฐศาสตร์และกฎหมายของการสมรสและการหย่า โดยวิเคราะห์สถานะความเป็นสัญญาทางการสมรสไปสู่การวิเคราะห์ทางด้านเศรษฐศาสตร์ ไม่ว่าจะเป็นทางด้านการตลาด ต้นทุนและผลประโยชน์จากการสมรส ทั้งนี้ได้เสนอแนวทางที่กฎหมายจะมีส่วนเข้ามาเยียวยาความเสียหายจากการสิ้นสุดการสมรสด้วย งานเขียนชิ้นนี้เขียนเป็นข้อความพร้อมตัวอย่างประกอบและผู้เขียนได้ทำหน้าที่นำผู้อ่านเข้าสู่ประเด็นต่างๆในเรื่องด้วยตนเองโดยถือได้ว่าเป็นงานเขียนที่ใช้ภาษาเชิงวิชาการเฉพาะกลุ่มอย่างมาก

ในการทำสารนิพนธ์แปลเรื่องนี้ผู้แปลพบปัญหาในการถ่ายทอดเป็นภาษาฉบับแปลอยู่หลายประการ เนื่องจากโครงสร้างทางภาษาในภาษาไทยและภาษาอังกฤษมีความแตกต่างกันตั้งแต่ระดับเสียง ระดับคำ ระดับประโยค รวมถึงปัญหาทางด้านไวยากรณ์และความหมาย สิ่งเหล่านี้ล้วนเป็นอุปสรรคในการแปลทั้งสิ้น นอกจากนี้ผู้แปลยังพบกับปัญหาความรู้เฉพาะด้านอีกด้วย เนื่องจากงานเขียนนี้เป็นงานเขียนวิชาการทางด้านเศรษฐศาสตร์และกฎหมาย ผู้แปลซึ่งมีความรู้พื้นฐานอยู่บ้างด้านกฎหมายแต่จำกัดทางด้านเศรษฐศาสตร์ ไม่ว่าจะเป็นในเรื่องหลักความคิด ทฤษฎี แนวทางการปฏิบัติต่างๆในวงการ จึงมีความจำเป็นอย่างมากที่จะศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมในประเด็นดังกล่าว เพื่อวิเคราะห์ความหมายในต้นฉบับให้เข้าใจและถ่ายทอดออกมาเป็นคำแปลที่ถูกต้องและเข้าใจได้ง่ายมากที่สุด ดังนั้นจะเห็นได้ว่าไม่ว่าจะเป็นเรื่องการทำ ความเข้าใจต้นฉบับโดยการวิเคราะห์ทางด้านโครงสร้างภาษา ตลอดจนคำศัพท์เฉพาะวงการ ต่างเป็นเรื่องสำหรับผู้แปลต้องหากลวิธีในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นจากการทำงานแปลชิ้นนี้

จากการวิเคราะห์การแปลในประเด็นปัญหาต่างๆแล้วนั้น ผู้แปลได้จำแนกปัญหาที่เกิดจากการแปลออกเป็นหมวดหมู่ พร้อมทั้งเสนอแนวทางในการแก้ไขปัญหาไว้เป็นหัวข้อดังต่อไปนี้

1. ปัญหาในการวิเคราะห์ต้นฉบับ

1.1 การวิเคราะห์โครงสร้างทางไวยากรณ์

1.1.1 การใช้รูปประโยคภาษากฎหมาย here/there กับบุพบท

1.1.2 การวิเคราะห์ความหมายของคำ

2. ปัญหาในการถ่ายทอดเป็นภาษาไทย

2.1 ปัญหาระดับเสียง

2.2 ปัญหาระดับคำ

2.2.1 การแปลสิ่งที่ไม่ปรากฏหรือไม่เป็นที่รู้จักในวัฒนธรรมของภาษาแปล

2.2.2 การแปลศัพท์เฉพาะด้าน

2.2.3 การแปลคำที่มีหลายความหมาย

2.2.4 การแปลเครื่องหมายวรรคตอน

2.2.5 การเลือกใช้คำให้เข้ากับบริบท

2.2.6 การเพิ่มคำเชื่อมระหว่างประโยค วลี หรือข้อความที่แสดงกลุ่มความคิด

2.2.7 การตัดคำทิ้งในฉบับแปลโดยคงสาระสำคัญ

2.2.8 การเพิ่มคำเพื่อแสดงความหมาย

2.2.9 การแปลคำสรรพนาม (pronoun)

2.2.10 การแปลคำนามในรูปพหูพจน์

2.2.11 การแปลคำกริยาแสดงกาล

2.2.12 การแปลคำนำหน้านาม (article)

2.2.13 การแปลประธานสมมติ (impersonal pronoun)

2.2.14 การเปลี่ยนหน้าที่ของคำ

2.3 ปัญหาระดับสำนวนและประโยค

2.3.1 การแปลโดยการปรับโครงสร้างของประโยค

2.3.2 การแปลประโยคที่มีโครงสร้างซับซ้อน

2.3.3 การปรับระเบียบวิธีเรียงคำ วลี

2.3.4 การปรับการใช้กรรตุวาจก และกรรมวาจก

(active and passive voice)

2.3.5 การปรับรูปประโยคจากการละคำในต้นฉบับ

2.3.6 การแปลสำนวน (idiom)

2.3.7 การแปลโดยการกล่าวภาคประธานซ้ำหลังส่วนขยาย

1. ปัญหาในการวิเคราะห์ต้นฉบับ

การวิเคราะห์ต้นฉบับเป็นกระบวนการหนึ่งในกระบวนการแปล โดยมีจุดมุ่งหมายคือการจับสารทั้งหมดที่ผู้เขียนแสดงไว้ในต้นฉบับ “สาร” นี้หมายรวมถึงเนื้อหา ความคิด ความหมายแฝงอื่นๆ จุดมุ่งหมายของผู้เขียน บรรยากาศของตัวบท และรสชาติ (สัญญาวิ สายบัว, 2550, น.21) ซึ่งการวิเคราะห์ต้นฉบับในงานแปลขึ้นนี้ ผู้แปลได้วิเคราะห์ต้นฉบับในประเด็นปัญหาหลักๆ ดังต่อไปนี้

1.1 การวิเคราะห์โครงสร้างทางไวยากรณ์

งานเขียนเรื่อง การสมรส: สัญญาระยะยาว (Marriage: the long-term contract) เป็นงานเขียนเชิงวิชาการที่มีเนื้อหาทางด้านเศรษฐศาสตร์และกฎหมาย ภาษาที่ใช้เป็นภาษาที่มีความเป็นทางการสูง โครงสร้างภาษาออกมาในรูปของภาษาเขียนโดยมีโครงสร้างของภาษาเฉพาะด้าน คือ โครงสร้างภาษากฎหมาย ดังนั้นในการทำความเข้าใจกับความหมายของต้นฉบับให้ได้อย่างถ่องแท้ ก่อนลงมือถ่ายทอดความหมายเป็นฉบับแปลจึงเป็นเรื่องสำคัญ ผู้แปลได้ศึกษาโครงสร้างทางไวยากรณ์ ไม่ว่าจะเป็นภาคประธานและภาคแสดง รวมไปถึงส่วนขยายต่างๆอย่างเป็นระบบ โดยสามารถยกตัวอย่างในการวิเคราะห์ความหมายจากโครงสร้างทางไวยากรณ์ได้ดังต่อไปนี้

1.1.1 การใช้รูปประโยคภาษากฎหมาย here/there กับบุพบท

รูปประโยคดังกล่าวพบได้มากในงานเขียนทางด้านกฎหมาย ซึ่ง here จะใช้ร่วมกับบุพบทที่ต่อเมื่อ here กล่าวซ้ำถึงสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่มีเพียงสิ่งเดียวในงานนั้นๆ ไปตลอดงานเขียนนั้นๆ เช่น หากปรากฏในงานด้านสัญญาซื้อขายทรัพย์สิน และมีการกล่าวถึงสัญญาฉบับนี้อีก ก็จะใช้ here แทน ดังข้อความที่ว่า The parties to this Agreement shall make the payment upon the delivery of the goods. หากกล่าวถึงสัญญาฉบับนี้ต่อไปในงานโดยมีบุพบทอยู่ในประโยคนั้นด้วยก็จะใช้ here แทน ดังข้อความที่ว่า

WHEREAS, the Landlord desires to lease out and the Tenant desires to take on lease the unit in the Building as herein prescribed. มาจากประโยคเต็มที่ว่า

WHEREAS, the Landlord desires to lease out and the Tenant desires to take on lease the unit in the Building as prescribed in this Agreement.

ส่วน there ก็ใช้หลักการเดียวกันโดยใช้แทนคำนามหรือวลีอื่นๆ ที่ปรากฏในงานเขียนแล้ว แต่ต่อมาไม่ต้องมีการกล่าวซ้ำซึ่งเป็นกรณีที่นอกเหนือไปจากที่ here แทนไปแล้ว ยกตัวอย่างได้เช่น

The Security Deposit shall at all times amount to the equivalent of the sum set forth in Clause A of this Agreement and payment thereof shall be made by the Tenant to the Landlord forthwith whenever the Security Deposit represents less than the required amount. ซึ่งมาจากประโยคเต็มที่ว่า The Security Deposit shall at all times amount to the equivalent of the sum set forth in Clause A of this Agreement and payment of the equivalent sum set forth in Clause A shall be made by the Tenant to the Landlord forthwith whenever the Security Deposit represents less than the required amount. (จุมพต สายสุนทร, 2552) เป็นผู้รวบรวม

ตัวอย่างที่ 1

ต้นฉบับ In reliance on these assurances, each spouse invests in this marriage **thereby** sacrificing current and future love interests and other life choices.

ฉบับแปล โดยอาศัยการประกันในเรื่องเหล่านี้ คู่สามีภรรยาแต่ละคู่จึงลงทุนในการสมรส **โดยการนี้** ได้สละผลประโยชน์ในความรักทั้งในปัจจุบันและอนาคตและทางเลือกในชีวิตอื่นๆ

ในกรณีดังกล่าวเนื่องจากงานแปลเป็นงานเขียนทางด้านกฎหมาย ผู้แปลเห็นว่า thereby แทนวลีที่ว่า by investing in this marriage ซึ่งมาจากประโยคเต็มที่ว่า

In reliance on these assurances, each spouse invests in this marriage, by investing in this marriage, (each spouse) sacrifices current and future love interests and other life choices.

จากการวิเคราะห์โครงสร้างรูปประโยคในภาษากฎหมายดังกล่าวทำให้ผู้แปลสามารถถอดรูปประโยคฉบับเต็มได้ และสามารถเข้าใจความหมายของ “there by” ได้ จากนั้นจึงถ่ายทอดความหมายเป็นบทแปลโดยยึดการแปลตามต้นฉบับ โดยแปลเป็น “โดยการนั้น” ซึ่งเป็นการละวลีก่อนหน้าตามต้นฉบับโดยเห็นว่าผู้อ่านสามารถเข้าใจเนื้อหาได้จากบริบทที่ปรากฏแวดล้อม

1.1.2 การวิเคราะห์ความหมายของคำ

งานเขียนเรื่อง การสมรส: สัญญาระยะยาว (Marriage: the long-term contract)

เป็นงานเขียนเชิงวิชาการที่มีเนื้อหาทางด้านเศรษฐศาสตร์และกฎหมาย และตัวผู้เขียนเองก็เป็นผู้เชี่ยวชาญทางด้านเศรษฐศาสตร์และกฎหมายด้วย ดังนั้น คำศัพท์ต่างๆที่ปรากฏในเนื้อหาจึงล้วนเป็นคำศัพท์เฉพาะทาง ที่ผู้แปลต้องวิเคราะห์ความหมายให้ถ่วงถี่เสียก่อนที่จะถ่ายทอดออกมาเป็นบทแปล เนื่องจากคำศัพท์ รวมถึงสำนวนต่างๆในต้นฉบับนั้นอาจมีความหมายได้หลากหลายในฉบับแปล โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านกฎหมาย ที่มีความแตกต่างทางด้านระบบของกฎหมายในทั้งสองวัฒนธรรมแล้ว ยิ่งต้องระวังในการใช้คำศัพท์ในบทแปลให้ถูกต้องตามเจตนารมณ์ของต้นฉบับมากที่สุด ในการแก้ปัญหาในการวิเคราะห์ความหมายของคำศัพท์ในต้นฉบับนั้น ผู้แปลจำเป็นต้องศึกษาบริบทแวดล้อมและบริบทหลัก โดยใช้การศึกษาความรู้ในเรื่องนั้นๆ ไม่ว่าจะเป็นการค้นคว้าจากหนังสือ สอบถามผู้รู้ หรือแหล่งข้อมูลอื่นๆ เช่น เว็บไซต์ขององค์กรวิชาการความรู้ต่างๆ เป็นส่วนช่วยในการวิเคราะห์ความหมายให้ได้เสียก่อน จากนั้นจึงถ่ายทอดออกมาเป็นบทแปล ซึ่งการวิเคราะห์ความหมายของคำศัพท์นั้นๆ รวมถึงสำนวนต่างๆ นอกจากความหมายตรงตัวแล้ว ผู้แปลยังได้คำนึงถึงความหมายแฝงด้วย เพื่อให้งานแปลนั้นสามารถส่งผ่านความหมายและรสชาติได้เทียบเคียงต้นฉบับมากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้

ในการแก้ไขปัญหาดังกล่าว ผู้แปลได้ถ่ายทอดออกมาเป็นบทแปลโดยใช้กลวิธีที่หลากหลาย ไม่ว่าจะเป็นการถ่ายเสียง การเทียบเคียงการใช้คำศัพท์ที่เป็นที่รับรู้ในวัฒนธรรมเป้าหมาย การแปลแบบเอาความ รวมไปถึงการแปลโดยมีคำอธิบายเพิ่มเติม ซึ่งหากเป็นกรณีการ

อธิบายเพิ่มเติมแล้ว ผู้แปลได้จัดทำคำอธิบายดังกล่าวไว้ในส่วนของคำอธิบายประกอบการแปล จากการวิเคราะห์ความหมายของคำในต้นฉบับนั้น ผู้แปลสามารถยกเป็นตัวอย่างได้ดังต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 1

ต้นฉบับ Breach and appropriable quasi-rents

ฉบับแปล การผิดสัญญาและกึ่งค่าเช่า (quasi-rents) ที่จัดสรรได้

ผู้แปลค้นคว้าคำอธิบายเพิ่มเติม โดยสืบค้นจากรากศัพท์ “rent” ซึ่งเป็นคำศัพท์ทางเศรษฐศาสตร์จากวรรณกรรม ภัทรสุข (2549) โดยให้ความหมายไว้ว่า “ค่าเช่า” ซึ่งหมายถึง รายจ่ายส่วนเกินจากต้นทุนค่าเสียโอกาส (opportunity cost) ที่ผู้เช่าต้องจ่ายให้แก่เจ้าของปัจจัยการผลิต ส่วน “quasi” เป็นภาษาละติน หมายความว่า “กึ่ง หรือ เสมือน” และจากพจนานุกรมศัพท์เศรษฐศาสตร์ ราชบัณฑิตยสถาน (2549) ได้ให้ความหมายว่า “เสมือนค่าเช่า” จากการค้นคว้าดังกล่าว ผู้แปลเห็นว่าคำอธิบายคำศัพท์เป็นไปในแนวทางเดียวกัน จึงได้แปลโดยการถ่ายทอดความหมายตรงตัวว่า “กึ่งค่าเช่า” โดยคงคำศัพท์ต้นฉบับไว้ข้างท้ายคำศัพท์ในเครื่องหมายนลิขิต ( ) อีกทั้งได้ให้คำอธิบายในรูปคำอธิบายประกอบการแปลไว้ด้วยในข้อ (36)

ตัวอย่างที่ 2

ต้นฉบับ The institution of the “bride price” can be understood as a manifestation of this phenomenon.

ฉบับแปล ธรรมเนียมเรื่อง “สินสอด”⁽³⁸⁾ สามารถเข้าใจได้ว่าเป็นการแสดงออกซึ่งปรากฏการณ์นี้

ผู้แปลได้ค้นคว้าคำอธิบายเพิ่มเติมจาก

<http://www.thefreedictionary.com/bride+price> ซึ่งให้ความหมายของ “bride price” ว่า money or property given (in some societies) by the bridegroom to the family of his bride และจากเรื่องคำอธิบายกฎหมายประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์เรื่องครอบครัว ของ ไพโรจน์ กัมพูสิริ (2546) ซึ่งให้ความหมายของ “สินสอด” ตามมาตรา 1437 ว่าเป็นทรัพย์สินซึ่งฝ่ายชายให้แก่บิดามารดา ผู้รับบุตรบุญธรรม หรือผู้ปกครองฝ่ายหญิงแล้วแต่กรณี เพื่อตอบแทนที่หญิงทำการสมรส จากการเทียบเคียงดังกล่าว ผู้แปลจึงแปลเป็น “สินสอด” ในฉบับแปล และได้ให้คำอธิบายในรูปคำอธิบายประกอบการแปลไว้ด้วยในข้อ (38)

ตัวอย่างที่ 3

ต้นฉบับ If one of the parties were to treat it as a commercial contract by insisting on a bride price (or a **dowry**), this would likely damage the relationship.

ฉบับแปล หากคู่สัญญาฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งจะใช้สิ่งนี้เป็นเหมือนสัญญาเชิงพาณิชย์โดยยืนกรานในเรื่องสินสอด (หรือ**สินสอดของหญิงให้ชาย**) สิ่งนี้มีแนวโน้มที่จะทำลายความสัมพันธ์

ผู้แปลได้พิจารณาความหมายของ “dowry” จาก Macmillan English Dictionary for Advance Learner (2007) ซึ่งให้คำจำกัดความว่า money and property that, in some cultures, a woman’s family gives to her husband when they get married และจากการเทียบเคียงเรื่อง “bride price” ตามตัวอย่าง 3 ข้างต้น ผู้แปลจึงเลือกแปลเป็น “สินสอดของหญิงให้ชาย” อันเป็นการขยายความจากคำแปลหลักคือ “สินสอด” เนื่องจากผู้แปลเห็นว่าในวัฒนธรรมไทยซึ่งเป็นวัฒนธรรมในฉบับแปลนั้น ไม่มีความคิดเกี่ยวกับเรื่องสินสอดประเภทนี้มาก่อน จึงเห็นว่าการแปลโดยอาศัยการขยายความจากคำนามหลักโดยอาศัยการเทียบเคียงในเรื่องความหมายของสินสอดจะเป็นที่เหมาะสมและสามารถสื่อความหมายตามต้นฉบับได้

ตัวอย่างที่ 4

ต้นฉบับ To the proverbial Martian these tasks may seem quite straightforward and of minimal cost.

ฉบับแปล สำหรับ**มนุษย์ดาวอังคาร**อย่างที่เราารู้จักกัน งานเหล่านี้อาจดูเหมือนตรงไปตรงมาและมีต้นทุนต่ำ

ผู้แปลค้นคว้าความหมายของ “proverbial” จาก Collin Cobuild Dictionary โดยอธิบายความหมายไว้ว่า You use **proverbial** to show that you know the way you are describing something is one that is often used or is part of a popular saying. (Collins Cobuild Dictionary, 2006) เมื่อพิจารณาจากความหมายในรูปวลี “the proverbial Martian” ผู้แปลเห็นว่า ผู้เขียนได้ถ่ายทอดความหมายแฝงเชิงประชดประชันไว้ในต้นฉบับด้วย เพราะ “Martian” นั้น หมายถึง “มนุษย์ดาวอังคาร” ซึ่งตีความได้ว่าเป็นสิ่งที่แปลกประหลาดจากนอกโลก ดังนั้นเมื่อพิจารณาความหมายของวลีดังกล่าวแล้ว ผู้แปลจึงได้ถ่ายทอดมาเป็นฉบับแปลโดยคงความหมายแฝงไว้ในบทแปลตามเจตนารมณ์ที่วิเคราะห์ได้จากต้นฉบับด้วย

2. ปัญหาการถ่ายทอดเป็นภาษาไทย

หลังจากวิเคราะห์ต้นฉบับทั้งในประเด็นทางไวยากรณ์และความหมายของคำแล้ว ขั้นต่อมาเป็นการถ่ายทอดเป็นภาษาไทยซึ่งเป็นภาษาฉบับแปล ในขั้นตอนนี้เป็นขั้นตอนที่ผู้แปลต้องตัดสินใจในการเลือกใช้กลวิธีแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นจากความแตกต่างของภาษาและวัฒนธรรมให้ได้มากที่สุด ซึ่งเป็นหนึ่งในกระบวนการแปลเพื่อให้ได้ความหมาย (making sense) ลักษณะลีลาต้องเหมือนต้นฉบับ (conveying the spirit and manner of the original) วิธีการแสดงความหมายต้องเป็นไปตามธรรมชาติเหมือนกับต้นฉบับ (having a natural and easy form of expression) และ ก่อให้เกิดผลตอบสนองอย่างเดียวกันในกลุ่มผู้อ่านภาษาแปลและผู้อ่านภาษาต้นฉบับ (producing a similar response) (Nida, 1974, p.164) ในกรณีนี้ ผู้แปลได้พบปัญหาในการแปลในระดับการถ่ายทอดเป็นภาษาไทย โดยได้จัดเป็นหมวดหมู่ได้สามระดับ ตั้งแต่ระดับเสียง ระดับคำ ระดับสำนวนและประโยค ดังต่อไปนี้

2.1 ปัญหาระดับเสียง

ในงานแปลขั้นนี้ผู้แปลพบปัญหาระดับเสียงในเรื่องของชื่อเฉพาะของบุคคล ชื่อทฤษฎี เป็นต้น ซึ่งไม่ปรากฏหรือไม่มีอยู่ในวัฒนธรรมหรือสังคมฉบับแปลทั้งอย่างเป็นรูปธรรมและนามธรรม โดยเมื่อพบปัญหาในระดับนี้ ผู้แปลได้ใช้การแก้ปัญหาโดยการถ่ายทอดตัวอักษร (Transliteration) ซึ่งหมายถึงการนำคำในภาษาหนึ่งมาเขียนด้วยตัวอักษรของอีกภาษาหนึ่ง โดยพยายามให้การเขียนในภาษาใหม่นี้ถ่ายทอด “เสียง” ของคำในภาษาเดิมให้ใกล้เคียงมากที่สุดเท่าที่จะทำได้ โดยยึดหลักในการถ่ายทอดเสียงของคำดังต่อไปนี้

- อ่านคำนั้นเพื่อให้รู้ว่าคำนั้นออกเสียงอย่างไร โดยสอบถามจากเจ้าของภาษา
- หาพยัญชนะและสระมาเขียนแทนให้ได้ตรงหรือใกล้เคียงกับต้นฉบับมากที่สุด
- เมื่อกำหนดตัวอักษรตัวใดตัวหนึ่งแทนเสียงใดเสียงหนึ่งแล้วให้ใช้ตลอดไป และ
- หากยืมคำศัพท์นั้นมาใช้โดยเขียนลงในฉบับแปลนั้น ถ้าคำนั้นยังไม่เป็นที่แพร่หลาย

ให้วงเล็บคำเดิมในต้นฉบับไว้ด้วย (สัญญาวิ สายบัว, 2550, น.57-58)

การแก้ปัญหาดังกล่าว ได้นำมาใช้กับคำศัพท์ที่เป็นชื่อเฉพาะ (proper name) ต่างๆ โดยยึดหลักการถ่ายเสียงให้ตรงกับการออกเสียงของต้นฉบับให้มากที่สุด พร้อมทั้งคงชื่อตามภาษาต้นฉบับไว้ข้างท้ายในเครื่องหมายวงเล็บ ( ) รวมทั้งใช้เชิงอรรถในรูปคำอธิบายประกอบการแปลร่วมด้วยตามกรณีที่เหมาะสม โดยวิธีการออกเสียงนั้น ผู้แปลได้สอบถามจากคุณทิม เวสต์ (Mr. Tim West) เจ้าของภาษาต้นฉบับและค้นคว้าจากสื่ออิเล็กทรอนิกส์ อย่างเช่น ซอฟต์แวร์

พจนานุกรมของ MacMillan Dictionary on CD-Rom ที่สามารถให้อ่านออกเสียงได้ทั้งสำเนียงอเมริกันและอังกฤษ โดยยกตัวอย่างได้ดังนี้

ตัวอย่างที่ 1

ต้นฉบับ Alice owns a vacant factory; Benjamin would like to rent the factory to manufacture instrument pads made from pig bladders for woodwind instruments.

ฉบับแปล อลิซเป็นเจ้าของโรงงานที่ว่างอยู่ เบนจามิน ต้องการที่จะเช่าโรงงานเพื่อผลิตแผ่นอุปกรณ์ที่ทำมาจากกระเพาะปัสสาวะหมูสำหรับเครื่องดนตรีประเภทเครื่องเป่า

จากตัวอย่างข้างต้น เนื่องจากคำในต้นฉบับเป็นชื่อบุคคล เมื่อถ่ายเสียงออกมาเป็นภาษาไทยสามารถทำได้อย่างใกล้เคียง ทั้งผู้อ่านสามารถรับรู้ได้ทันทีว่าเป็นชื่อเฉพาะของบุคคล ดังนั้นผู้แปลจึงเลือกแปลโดยการถ่ายเสียงอย่างเดียวโดยไม่ใส่คำต้นฉบับไว้ในเครื่องหมายนลิขิต ( ) หรือมีเชิงอรรถในฉบับแปล เพราะเห็นว่าไม่จำเป็นและไม่ได้เป็นสาระสำคัญในต้นฉบับ

ตัวอย่างที่ 2

ต้นฉบับ ...the parties would reach a Coasean bargain in which the wife offers the husband compensation intermediate between the value of breaching to him and the value of continuing the marriage to her.

ฉบับแปล ...คู่สัญญาจะเข้าสู่การต่อรองแบบโคส (Coasean bargain)⁽⁶⁷⁾ ที่ซึ่งภรรยาเสนอค่าชดเชยแก่สามี ซึ่งอยู่ตรงกลางระหว่างมูลค่าของการผิดสัญญาต่อสามี และมูลค่าของการสมรสต่อไปกับเธอ

จากตัวอย่างข้างต้น ผู้แปลได้ค้นคว้าจาก

(<http://www.antonionicita.it/pubblicazioni/assets/CoaseSen2008-NEW.pdf>) ซึ่งพบว่า

Coasean bargain เป็นกระบวนการหนึ่งทางเศรษฐศาสตร์จากทฤษฎี “Coase Theorem” ผู้แปลจึงแปลโดยการถ่ายเสียงตามหลักเดียวกับตัวอย่างที่ 1 อย่างไรก็ตาม ผู้แปลเห็นว่าคำดังกล่าวเป็นคำที่ใช้ในวงจำกัด ดังนั้นจึงใส่คำต้นฉบับไว้ในเครื่องหมายนลิขิตด้วย ( )

2.2 ปัญหาระดับคำ

ปัญหาการแปลในระดับคำนั้น ผู้แปลได้พบปัญหามากมายไม่ว่าจะเป็นเรื่องของคำที่ไม่ปรากฏในภาษาฉบับแปล คำศัพท์เฉพาะด้าน คำที่ให้ความหมายได้หลายความหมาย ฯลฯ ซึ่งผู้แปลได้นำกลวิธีในการแปลที่แก้ปัญหาต่างๆเหล่านี้มาใช้อย่างเหมาะสมในการถ่ายทอดความหมายที่สมบูรณ์และเป็นธรรมชาติมากที่สุดในระดับแปลอันจะได้อภิปรายดังต่อไปนี้

2.2.1 การแปลสิ่งที่ไม่ปรากฏหรือไม่เป็นที่รู้จักในวัฒนธรรมของภาษาแปล

สิ่งที่นับว่าเป็นปัญหาที่ยากที่สุดประการหนึ่งในการแปลคือ ความแตกต่างทางวัฒนธรรม คนต่างวัฒนธรรมย่อมมองสิ่งต่างๆจากแง่มุมของตัวเองทั้งสิ้น ในวัฒนธรรมที่แตกต่างกันผู้คนย่อมให้ความสำคัญในเรื่องการดำเนินชีวิต การงานอาชีพ พิธีกรรม ศาสนา ปรัชญาความเชื่อ ในวัฒนธรรมที่ไม่เหมือนกัน บางครั้งผู้แปลหาคำในอีกภาษาหนึ่งให้ตรงกับต้นฉบับไม่ได้ นั่นอาจเป็นเพราะในภาษานั้นๆไม่เคยมีสิ่งนั้นปรากฏอยู่เลย (Mildred L. Larson, 1984, p.137-138) ในกรณีดังกล่าวสุพรรณิ ปิ่นมณี (2549, น.241-242) ได้เสนอแนวทางในการแปลได้ดังต่อไปนี้

- การถ่ายเสียงเป็นคำในอีกภาษาหนึ่ง
- การถ่ายเสียงเป็นคำในอีกภาษาหนึ่งแล้วเติมคำอธิบาย
- การหาวัฒนธรรมในภาษาแปลที่มีลักษณะที่เทียบเคียงกันได้มาแทนที่
- การอธิบาย บอกลักษณะ หรือหน้าที่ของสิ่งนั้น
- การแปลตรงตัว
- การแปลเอาความหมายตามมาตรฐานที่ยอมรับกันได้
- การเขียนใหม่ใช้คำใหม่ที่ให้ความหมายเท่าเดิม
- การใช้เชิงอรรถเพื่ออธิบายหรือให้ความหมาย
- การจำแนกประเภท เช่น พิธีกรรมทางศาสนา ประเพณี สถาบัน
- การตัดทอน

ดังนั้นในการแปลผู้แปลจึงเลือกที่จะแปลตามความเหมาะสมโดยพิจารณาจากแนวทางการแปลที่ได้นำเสนอข้างต้น

ตัวอย่างที่ 1

ต้นฉบับ A marriage contract that strove for specificity and detail would make for a clever plot for a Monty Python farce, not a marriage.

ฉบับแปล สัญญาการสมรสที่พยายามกำหนดความเฉพาะเจาะจงและรายละเอียดอาจ

นำมาเขียนเป็นเค้าโครงเรื่องสำหรับ**คณะตลกมอนตี้ ไพธัน**⁽⁷⁾ แต่ไม่ใช่สำหรับการสมรส

ผู้แปลได้ค้นคว้าเพิ่มเติมจาก

<http://latimesblogs.latimes.com/culturemonster/2009/08/monty-python-40th-anniversary-reunion.html> ซึ่ง “Monty Python” คือคณะการแสดงตลก ดังนั้นเมื่อเห็นว่าเป็นชื่อเฉพาะ (proper noun) ที่ไม่ปรากฏหรือรับรู้ในวัฒนธรรมเป้าหมาย ผู้แปลจึงได้ใช้การแปลโดยการถ่ายเสียง ประกอบกับเติมลักษณะนาม “คณะ” เพื่อเป็นการอธิบายความหมายของคำว่า “มอนตี้ ไพธัน” ที่ถ่ายเสียงมา

ตัวอย่างที่ 2

ต้นฉบับ But even before one reaches the **dating** stage of the search process one must overcome two significant barriers.

ฉบับแปล แต่แม้ว่าก่อนที่บุคคลจะไปถึงขั้นการ**ออกเดท**ในกระบวนการค้นหา บุคคลนั้นจะต้องเอาชนะอุปสรรคที่สำคัญสองสิ่ง

จากตัวอย่างข้างต้นเห็นได้ว่าวัฒนธรรมการออกเดท (dating) ในวัฒนธรรมฉบับแปลมีอยู่ก็จริง หากแต่ไม่มีการพูดถึงโดยมีคำที่ใช้เรียกอย่างเฉพาะเจาะจงในพฤติกรรมดังกล่าว ซึ่งการออกเดทในวัฒนธรรมต้นฉบับ McMillan English Dictionary for Advance Learner กล่าวว่าเป็นการที่คนสองคนมีความสัมพันธ์ทางเพศหรือมีคบหาดูใจกันอยู่ (Macmillan Education, 2007) ดังนั้นพิจารณาได้ว่าเป็นคำที่มีลักษณะทางวัฒนธรรมเฉพาะตัวอยู่มาก ซึ่งในการแปล Mona Baker (2006, p.34) ได้เสนอแนวทางการแปลโดยใช้คำยืมจากภาษาต้นฉบับมาใช้ในฉบับแปล โดยเห็นว่าคำยืมดังกล่าวได้เป็นที่ยอมรับกันอย่างกว้างขวางในวัฒนธรรมฉบับแปลแล้วและสามารถส่งผ่านความหมายได้ตามต้นฉบับ

ตัวอย่างที่ 3

ต้นฉบับ And so some sociologists have argued that whereas the never-married men tend to be “**bottom of the barrel**” the women are the “**cream of the crop**” (Bernard, 1982, p.158).

ฉบับแปล และดังนั้นนักสังคมวิทยาจำนวนหนึ่งได้โต้แย้งว่าชายที่ไม่เคยสมรสนั้นมีแนวโน้มที่จะเป็นชายที่มี**คุณภาพต่ำ**⁽⁵²⁾ แต่หญิงนั้นเป็น**“หัวกะทิ”**⁽⁵³⁾(เบอร์นาร์ด (Bernard), 1982, หน้า 158)

ผู้แปลได้ค้นคว้าจาก

<http://idioms.thefreedictionary.com/bottom+of+the+barrel> ซึ่ง

เป็นสำนวน โดยให้ความหมาย “bottom of the barrel” ว่าสิ่งของหรือคนที่มีคุณภาพต่ำที่สุดหรือด้อยคุณภาพที่สุด ส่วน “cream of the crop” เป็น idiom หมายความว่า เป็นสิ่งที่ดีที่สุด บรรดาสิ่งอื่นทั้งหมด เห็นได้ว่าสำนวนทั้งสองที่อยู่ในรูปนามวลีไม่ได้มีอยู่หรือปรากฏอยู่ในวัฒนธรรมฉบับแปลหากถ่ายถอดความหมายตรงตัวออกมา ดังนั้นผู้แปลจึงเลือกแปล “bottom of the barrel” โดยยึดความหมายหลักจากสำนวนดังกล่าวอันเป็นการอธิบายถึงความหมายของสำนวนนั้น ส่วน “cream of the crop” ได้เลือกแปลโดยหาวัฒนธรรมในภาษาแปลที่มีลักษณะที่เทียบเคียงกันได้มาแทนที่

ตัวอย่างที่ 4

ต้นฉบับ Marriage, despite being the culmination of romantic love, can be fruitfully analyzed employing the tools of **rational choice** .

ฉบับแปล ถึงแม้ว่าจะเป็นเป้าหมายสูงสุดแห่งความรักอันโรแมนติก⁽⁸⁾ การสมรสก็ยังสามารถนำมาวิเคราะห์ได้อย่างหลากหลายโดยใช้ **ทางเลือกอันสมเหตุเป็นผล (rational choice)**⁽⁹⁾ เป็นเครื่องมือในการวิเคราะห์

ผู้แปลได้ศึกษาจาก <http://privatewww.essex.ac.uk/~scottj/socscot7.htm> ว่า

“rational choice” นั้นเป็นทฤษฎีทางเศรษฐศาสตร์โดยเสนอความคิดในเรื่องความเข้าใจและการวางแผนอย่างเป็นทางการในพฤติกรรมของมนุษย์โดยเป็นไปตามหลักเหตุและผล ทฤษฎีนี้เชื่อว่าพฤติกรรมทางสังคมและเศรษฐศาสตร์ ของมนุษย์เกิดจากแรงกระตุ้นของเงินและการแสวงหาผลกำไร อย่างไรก็ตามคำดังกล่าวไม่ปรากฏในวัฒนธรรมฉบับแปลโดยทั่วไป หากแต่บุคคลเฉพาะกลุ่มในวงการเท่านั้นที่ทราบความหมาย ดังนั้นผู้แปลจึงเลือกแปลโดยถ่ายถอดความหมายโดยตรงออกมาในฉบับแปล โดยใส่คำในต้นฉบับไว้ในเครื่องหมายวงเล็บ ( ) พร้อมให้เชิงอรรถประกอบการแปลไว้

2.2.2 การแปลศัพท์เฉพาะด้าน

ในการแปลคำศัพท์เฉพาะด้าน ซึ่งเป็นคำศัพท์ทางด้านเศรษฐศาสตร์และกฎหมาย ผู้แปลยึดเอาการศึกษาความหมายจากพจนานุกรมศัพท์เศรษฐศาสตร์อังกฤษ-ไทย ไทย-อังกฤษ ฉบับราชบัณฑิตยสถาน ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ฉบับไทยอังกฤษ รวมทั้งตำราทางด้านเศรษฐศาสตร์และกฎหมายอื่นๆเป็นหลัก ในการถ่ายถอดความหมายเป็นฉบับแปลนั้นผู้แปล

พิจารณาความหมายจากแหล่งข้อมูลข้างต้นและถ่ายทอดเป็นฉบับแปลโดยใส่คำต้นฉบับไว้ในเครื่องหมายขลิติด ( ) และให้เชิงอรรถในคำอธิบายประกอบการแปลไว้ด้วยตามความเหมาะสม

ตัวอย่างที่ 1

ต้นฉบับ The loss that the wronged spouse suffers from divorce is at least the transaction cost of finding a spouse of equivalent *ex ante* “value” the second time around.

ฉบับแปล ความสูญเสียที่คู่สมรสฝ่ายที่เสียหายได้รับจากการหย่าอย่างน้อยก็เป็นต้นทุนทางธุรกรรมในการหาคู่คนใหม่ที่มี “มูลค่า” เทียบเท่ากับมูลค่าที่คาดไว้⁽³¹⁾ เป็นครั้งที่สอง

จากการค้นคว้าจาก

http://economics.about.com/cs/economicsglossary/g/ex_ante.htm

“ex ante” เป็นคำศัพท์ละตินที่มักใช้ในบริบททางเศรษฐศาสตร์ในความหมายที่ว่า In models where there is uncertainty that is resolved during the course of events, the ex antes values (e.g. of expected gain) are those that are calculated in advance of the resolution of uncertainty. ซึ่งมีความหมายว่า “before hand” และเมื่อศึกษาเพิ่มเติมจากพจนานุกรมศัพท์เศรษฐศาสตร์ (ราชบัณฑิต, 2549) ซึ่งให้ความหมายว่า “ที่คาดไว้” ดังนั้นเมื่อพิจารณาแล้วเห็นความหมายเป็นไปในทางเดียวกัน ผู้แปลจึงเลือกแปลโดยถ่ายทอดความหมายตรงตัวของศัพท์ดังกล่าว ออกโดยเห็นว่าผู้รับสารสามารถเข้าใจความหมายได้คำและบริบทประกอบด้วย หลักการเดียวกันนี้นำไปใช้ในการแปลคำศัพท์ “ex post” ซึ่งให้ความหมายว่า “ที่เกิดขึ้นจริง” อันเป็นคำศัพท์ทางเศรษฐศาสตร์ที่มักใช้กับ “ex ante” ด้วย

ตัวอย่างที่ 2

ต้นฉบับ Fifth, and finally, the existence of children and more importantly their presence in close proximity (if valued at all) are valued particularly by their **natural parents**; the presence of other people’s children will often be a cost to strangers, especially prospective new mates.

ฉบับแปล ประการที่ห้าและท้ายสุด การมีเด็กอยู่ด้วยและที่สำคัญกว่านั้นคือการมีเด็กอยู่ด้วยอย่างใกล้ชิด (ถ้าสิ่งนี้มีคุณค่า) มีคุณค่าเพียงเฉพาะต่อบิดามารดาผู้ให้

กำเนิดเท่านั้น⁽²⁸⁾ การอยู่ด้วยของเด็กซึ่งเป็นลูกของคนอื่นมักจะกลายเป็นภาวะของคนแปลกหน้า โดยเฉพาะอย่างยิ่งสำหรับคู่ที่จะมาเป็นสามีภรรยาใหม่ ผู้แปลได้ศึกษาจากประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บรรพ 5 เรื่อง ครอบครัว (กมล สนธิเกษตรริน, 2551, น.320) เป็นผู้รวบรวมและแปลเห็นว่า “natural parents” ในความหมายของกฎหมายนั้นเป็น “บิดามารดาที่ให้อำเนิตบุตร” ไม่ใช่บิดามารดาตามกฎหมายในการรับบุตรบุญธรรม อันก่อให้เกิดอำนาจปกครองผู้เยาว์เหมือนกัน ในการแปลจึงอาศัยการเทียบเคียงความหมายทางกฎหมายดังกล่าว ดังนั้นจึงปรับการแปลให้เข้ากับบริบท โดยแปลเป็น “บิดามารดาผู้ให้อำเนิต” แทนการแปลตรงตัว “บิดามารดาตามธรรมชาติ”

ตัวอย่างที่ 3

ต้นฉบับ The disparity in the proportion of men versus women who have acquired sufficient **human capital** to be marriageable at a given age disappears rather quickly once both parties enter their twenties.

ฉบับแปล ความแตกต่างกันในสัดส่วนของชายกับหญิงผู้ซึ่งได้รับ**ทุนด้านมนุษย์ (human capital)**⁽⁵⁶⁾ อย่างเพียงพอเพื่อที่จะสามารถสมรสได้ในอายุที่กล่าวไว้ หายไปค่อนข้างเร็วเมื่อคนทั้งคู่ย่างเข้าสู่ช่วงอายุยี่สิบปี

ผู้แปลได้ค้นคว้าคำอธิบายจาก

<http://www.econlib.org/library/Enc/HumanCapital.html> ซึ่งให้คำอธิบาย “human capital” ว่าเป็นสิ่งที่ลงทุนไปกับมนุษย์ไม่ว่าจะเป็นการศึกษา การอบรม การรักษาพยาบาลและอื่นๆ เพราะว่าสิ่งเหล่านี้ไม่สามารถแยกออกจากความรู้ ทักษะ สุขภาพ ของมนุษย์ได้ อีกทั้งได้ตรวจสอบความหมายกับพจนานุกรมศัพท์เศรษฐศาสตร์ (ราชบัณฑิตยสถาน, 2549, น.124) ซึ่งได้ให้ความหมายโดยการถ่ายความหมายตรงตัวจากต้นฉบับว่า “ทุนด้านมนุษย์”

นอกจากนี้ผู้แปลยังได้พิจารณาหลักการแปลของ Newmark (1988, P.156) ที่ได้เสนอข้อคิดเห็นในการแปลคำศัพท์เฉพาะว่า ผู้รับสารหากอยู่ในระดับการศึกษาดีมากเท่าใด การถ่ายเสียงเป็นตัวสะกดอีกภาษาหนึ่งก็จะยิ่งให้ผลดีเท่านั้น เช่น การแปลตำราวิชาการ รายงานเชิงวิชาการ ยิ่งผู้รับสารมีความคุ้นเคยกับภาษาต้นฉบับอยู่แล้วก็จะยิ่งง่ายสำหรับผู้แปลและเมื่อถ่ายเสียงมากกว่าที่จะแปล อย่างไรก็ตามในกรณีข้างต้น ผู้แปลแล้วเห็นว่าถึงแม้ผู้รับสารจะเป็นผู้ที่อยู่ในวงการก็ตาม แต่คำศัพท์ดังกล่าวพิจารณาว่าสามารถถ่ายทอดความหมายตรงตัวของคำศัพท์ต้นฉบับได้ ดังนั้นจึงเลือกแปลโดยถ่ายทอดความหมายตรงตัวพร้อมกับใส่คำศัพท์ในต้นฉบับไว้ใน

เครื่องหมายชนิด ( ) และให้เชิงอรรถในคำอธิบายประกอบการแปลที่เห็นว่าเป็นวิธีการแปลที่เหมาะสมกว่า หลักการเดียวกันนี้ได้นำไปใช้ในการแปลคำศัพท์ในวงการอื่นๆในงานแปลด้วย เช่น “money capital” แปลเป็น “เงินทุน” และ “physical capital” แปลว่า “ทุนทางวัตถุ”

2.2.3 การแปลคำที่มีหลายความหมาย

กรณีที่คำในต้นฉบับให้ความหมายได้หลายความหมาย หรือในทางตรงกันข้าม ผู้แปลจะศึกษาเอาจากบริบทและศึกษาหาข้อมูลเพิ่มเติมถึงหลักทางวิชาการรวมทั้งทฤษฎีต่างๆที่เกี่ยวข้องจากตำราทางวิชาการ พจนานุกรมศัพท์เฉพาะด้าน และเว็บไซต์ขององค์กรทางวิชาการที่น่าเชื่อถือ ก่อนที่จะเลือกความหมายที่ถูกต้องและเหมาะสมมากที่สุดมาใช้ในบทแปล ยกตัวอย่างได้เช่น

ตัวอย่างที่ 1

ต้นฉบับ Therefore, when a conjugal relationship between a mother and father **terminates**, each parent may still have significant costs to bear.

ฉบับแปล ดังนั้น เมื่อความสัมพันธ์ฉันท์สามีภรรยาระหว่างบิดาและมารดา **สิ้นสุดลง**⁽²⁹⁾ บิดาหรือมารดาแต่ละคนอาจจะยังคงต้องมีต้นทุนสำคัญที่ต้องรับภาระอยู่

ตัวอย่างที่ 2

ต้นฉบับ Benjamin might lease the factory from Alice at the market rate for a vacant space and pay for the renovations himself. If he did so Alice could hold his investments hostage; after he completed them she could threaten to **terminate** the relationship unless he paid a substantially higher rent.

ฉบับแปล เบนจามินอาจจะเช่าโรงงานจากอลิซที่ราคาตลาดสำหรับพื้นที่ว่างและชำระค่าปรับปรุงใหม่นั้นด้วยตนเอง ถ้าเขาปฏิบัติเช่นนั้น อลิซ สามารถยึดการลงทุนของเขาไว้เป็นประกัน หลังจากที่เขาปรับปรุงโรงงานเสร็จ อลิซสามารถขู่ที่จะ **บอกเลิกความสัมพันธ์**ได้ เว้นเสียแต่ว่าเขาจะจ่ายค่าเช่าที่สูงขึ้นอย่างมาก

จากตัวอย่าง 1 และ 2 ข้างต้น ผู้แปลได้ค้นคว้าจากเอกสารประกอบการสอนวิชาการแปลงานทางด้านกฎหมาย (จุฬพต สายสุนทร, 2552) ผู้รวบรวม โดยเห็นว่าการแปล “terminate” ในทั้งสองบริบทนั้น สามารถถ่ายทอดเป็นภาษาไทยได้โดยใช้คำที่ต่างกัน เนื่องจาก

“terminate” เมื่อแปลมาเป็นภาษาฉบับแปลในวงการกฎหมายไทยนั้นจะมีได้หลายความหมาย โดยกฎหมายไทยเห็นว่าสัญญาสามารถสิ้นสุดได้สองประการด้วยกัน ประการแรก จากการที่สัญญานั้นมีการระบุระยะเวลาการสิ้นสุดไว้ สัญญานั้นก็สิ้นสุดได้ตามระยะเวลาที่บ่งไว้ นั่น ซึ่งในภาษาอังกฤษอาจใช้คำกริยา “to expire” หรือ “to terminate” ประการที่สอง หากสัญญาไม่มีได้มีกำหนดอายุหรือมีการกำหนดอายุไว้แต่คู่สัญญาฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดต้องการเลิกสัญญานั้น คู่สัญญาสามารถทำได้โดยการบอกเลิกซึ่งสัญญาจะสิ้นสุดลง ซึ่งในภาษาอังกฤษใช้คำกริยา “to terminate” ซึ่งในตัวอย่างที่ 1 เห็นว่าการใช้คำแปลว่า “สิ้นสุดลง” นั้นเหมาะสมกว่าใช้การใช้ว่า “หมดอายุ” หรือ “บอกเลิก” ซึ่งไม่เข้ากับบริบทจนนำไปสู่การสื่อความหมายที่ผิดพลาดได้ ส่วนในตัวอย่างที่ 2 เห็นว่าสามารถแปลเป็น “บอกเลิก” ได้ซึ่งเข้ากับบริบทมากกว่า

2.2.4 การแปลเครื่องหมายวรรคตอน

เครื่องหมายวรรคตอนในภาษาอังกฤษ ไม่ว่าจะเป็นอัศเจรีย์ (!) จุดภาค (.) หรือ semicolon (;) มีหน้าที่แตกต่างจากเครื่องหมายวรรคตอนในภาษาไทย ซึ่งในภาษาไทยก็ไม่นิยมใช้เครื่องหมายเหล่านั้น ดังนั้นเมื่อถ่ายทอดเป็นบทแปลในภาษาไทย ผู้แปลจำเป็นต้องวิเคราะห์ความหมายโดยพิจารณาหน้าที่ของเครื่องหมายเหล่านั้น โดยปรับเครื่องหมายวรรคตอนในต้นฉบับให้เป็นคำสันธานในฉบับแปลภาษาไทยเพื่อเชื่อมกลุ่มข้อความของวลีหรือประโยคและทำให้ความหมายสอดคล้องกับต้นฉบับตามความเหมาะสมและถูกต้อง เช่น

ตัวอย่างที่ 1

ต้นฉบับ 2. Why marry? Specific assets!

ฉบับแปล 2. เหตุใดถึงสมรส สินทรัพย์เฉพาะสิ่ง⁽¹⁴⁾ เป็นอย่างไร⁽¹⁵⁾

เครื่องหมายอัศเจรีย์ (!) เป็นเครื่องหมายที่ใช้แสดงตกใจหรือประหลาดใจ ซึ่งเมื่ออ่านข้อความทั้งหมดในต้นฉบับแล้วเห็นว่า ข้อความดังกล่าวเป็นหัวข้อเรื่อง ที่เป็นตัวแทนเนื้อหาในบทให้ดูน่าสนใจ จึงแปลให้สอดคล้องกับประโยคก่อนหน้าที่เป็นประโยคคำถามถึงเหตุผล โดยแปลให้ค่านามวลีที่มีเครื่องหมายอัศเจรีย์ในต้นฉบับต่อท้าย เป็นประโยคคำถามถึงลักษณะของสินทรัพย์เฉพาะสิ่ง ซึ่งคล้ายตามกับประโยคก่อนหน้าและได้ความหมายชัดเจนขึ้น

ตัวอย่างที่ 2

ต้นฉบับ Thus, whichever party undertakes the renovations – landlords or tenant - will lose the value of the investment if the relationship comes to premature end.

ฉบับแปล ดังนั้น คู่สัญญาฝ่ายใดก็ตามที่รับภาระในการปรับปรุงโรงงานใหม่ **ไม่ว่าจะเป็น** ผู้ให้เช่าหรือผู้เช่า จะต้องสูญเสียมูลค่า⁽²¹⁾ ในการลงทุนไปหากความสัมพันธ์นั้นจบลงก่อนกำหนด

ในต้นฉบับมักมีการใช้เครื่องหมายวรรคตอน เช่น dash (-) เพื่อขยายความบริบทด้านหน้าซึ่งไม่เป็นที่นิยมทำกันในภาษาไทย ผู้แปลจึงเลือกแปลโดยใช้คำเชื่อม “ไม่ว่าจะเป็น” แทนเครื่องหมายดังกล่าวในฉบับแปลเพื่อขยายความข้อความด้านหน้าโดยเห็นว่าประโยคด้านหน้าได้เสนอข้อความที่มีเนื้อหาของการบอกผลว่าไม่คนใดก็คนหนึ่งที่กำลังกล่าวมานี้จะต้องได้รับผลบางอย่าง บางอย่าง การปรับดังกล่าวทำให้ฉบับแปลมีความหมายชัดเจนและเป็นธรรมชาติมากขึ้น

ตัวอย่างที่ 3

ต้นฉบับ Because of the specialized nature of the production process the factory will require substantial renovations unique to this tiny industry – renovations that would be worthless if the project were abandoned.

ฉบับแปล เพราะลักษณะพิเศษในกระบวนการผลิตที่ทำให้โรงงานต้องการการปรับปรุงโรงงานใหม่ที่จำเป็นอันเป็นการเฉพาะของอุตสาหกรรมที่มีขนาดเล็กเช่นนี้ **ซึ่ง** การปรับปรุงโรงงานใหม่นั้นจะไม่มีค่าใดเลยหากโครงการถูกทิ้งร้างไป

ในต้นฉบับมีการใช้เครื่องหมายวรรคตอน dash (-) ซึ่งไม่เป็นที่นิยมใช้ในภาษาไทย ซึ่งหลักการแปลก็ได้ใช้หลักการเดียวกันกับที่กล่าวไว้ในตัวอย่างที่ 2 ซึ่งในที่นี้ผู้แปลได้เลือกแปลว่า “ซึ่ง” แทนในฉบับแปลเพื่อเป็นส่วนขยายที่อธิบายข้อความที่มาก่อนทำให้เป็นธรรมชาติและสื่อความหมายได้ชัดเจนมากขึ้น

ตัวอย่างที่ 4

ต้นฉบับ Although this proposition is consistent with the data, it is not proved by them.

ฉบับแปล ถึงแม้ว่าข้อเสนอนี้จะสัมพันธ์กับข้อมูลก็ตาม แต่ข้อมูลก็ไม่ได้พิสูจน์ข้อเสนอนี้
 ในต้นฉบับมีการใช้เครื่องหมายวรรคตอนจุลภาค (,) เพื่อขยายข้อความก่อนหน้า
 ซึ่งไม่เป็นที่นิยมในภาษาไทย ในที่นี้ผู้แปลได้แปลเป็น “แต่” ในฉบับแปลโดยเห็นว่าข้อความ
 ด้านหน้านั้นเป็นเหตุที่ขัดแย้งกับข้อความที่ตามมา

ตัวอย่างที่ 5

ต้นฉบับ Nonetheless, these contracts are of limited use in the case of ordinary marriage, largely because of the difficulties they face in specifying the appropriate level of damage payments, if any, to be paid in the event of breach.

ฉบับแปล อย่างไรก็ตาม สัญญาเหล่านี้ใช้อย่างจำกัดในกรณีของการสมรสธรรมดา
 โดยมากเพราะว่าอุปสรรคที่พวกเขาประสบในการระบุระดับที่เหมาะสมในการ
 ชำระค่าเสียหาย (ถ้ามี) ที่จะต้องชำระในกรณีที่ผิดสัญญา
 การใช้เครื่องหมายจุลภาค (,) ในภาษาอังกฤษในการแบ่งคำ วรรคตอน และกลุ่ม
 ความคิดมีรูปแบบการใช้ที่แตกต่างจากภาษาไทยจากตัวอย่างข้างต้นเห็นได้ว่า ในต้นฉบับใช้
 เครื่องหมาย (,) ในการจัดกลุ่มความคิดในการวางส่วนขยายไว้ตอนกลางประโยค ซึ่งในภาษาฉบับ
 แปลก็สามารถทำได้อย่างเดียวกันตามโครงสร้างต้นฉบับ แต่อย่างไรก็ตามการใช้เครื่องหมายใน
 การแบ่งกลุ่มความคิดในรูปวลีนั้น แตกต่างออกไป ผู้แปลเห็นว่าหากใช้เครื่องหมายตามต้นฉบับ
 จะทำให้ภาษาฉบับแปลไม่เป็นธรรมชาติ ดังนั้นจึงเลือกใช้เครื่องหมายชนิดอื่น ( ) แทน

2.2.5 การเลือกใช้คำให้เข้าบริบท

เนื่องจากภาษาไทยมีคำหลายระดับ ตั้งแต่เป็นทางการไปถึงภาษาพูด ในบริบทบาง
 บริบทผู้แปลจึงต้องพิจารณาถึงความเหมาะสมในการเลือกใช้คำที่มีความหมายอย่างเดียวกันใน
 บริบทที่เหมาะสมด้วย เช่น

ตัวอย่างที่ 1

ต้นฉบับ Then there is physical protection and income, of which men typically provide the lion's share, whereas **homemaking** and child rearing are usually more the province of the lioness.

ฉบับแปล ดังนี้ ความคุ้มครองทางกายภาพและรายได้ ซึ่งเหล่านี้เป็นส่วนของราชาสีห์ ที่ปกติแล้ว ชายจะเป็นฝ่ายที่จัดหาให้ ในขณะที่**การบ้านการเรือน**⁽²²⁾และการเลี้ยงดูบุตรมักจะเป็นเรื่องในส่วนของแม่สิงโตมากกว่า

ผู้แปลค้นคว้าความหมาย “homemaking” ในต้นฉบับ จากคำศัพท์ “homemaker” ซึ่งหมายถึงการทำงานบ้านไม่ว่าจะเป็นการทำอาหาร การทำความสะอาด การซักผ้า (Macmillan Education, 2007) ดังนั้นเพื่อเป็นการให้เหมาะสมกับบริบทที่ผู้เขียนกล่าวถึงหน้าที่หลักของหญิงในการดูแลครอบครัว ผู้แปลจึงเลือกใช้คำในวัฒนธรรมฉบับแปลให้เหมาะสมกับบริบทดังกล่าว โดยแปลเป็น “การบ้านการเรือน”

ตัวอย่างที่ 2

ต้นฉบับ These two considerations combine to remove the reliability that the self-interest of one's mate will ensure their performance of the contract. Simply put, they may find having **children** a burden rather than a benefit or they may find them a benefit without requiring their presence, and so they may suffer no loss from leaving their home.

ฉบับแปล การพิจารณาทั้งสองประการนี้ได้ผสมกันเพื่อที่จะกำจัดความไว้เนื้อเชื่อใจ ที่ว่าผลประโยชน์ส่วนตนของคุณสมรสคนใดคนหนึ่งจะเป็นสิ่งที่ทำให้มั่นใจได้ในการปฏิบัติตามสัญญาของพวกเขา หรือกล่าวอย่างง่ายว่า พวกเขาอาจพบว่าการมีลูกนั้นเป็นภาระมากกว่าเป็นผลประโยชน์ หรือพวกเขาอาจเห็นว่าลูกเป็นผลประโยชน์แต่ไม่ต้องการให้ลูกอยู่ด้วย และดังนั้น พวกเขาอาจจะไม่ต้องเสียหายจากการสูญเสียใดในการออกจากครอบครัวไป⁽²⁷⁾

ตัวอย่างที่ 3

ต้นฉบับ First, and most fundamentally, both the cost of, and return from, **children** span a lifetime. This long-lived quality of the investment is central to its specificity, for it permits its costs and benefits to be altered by the termination of the relationship.

ฉบับแปล ประการแรกและเป็นประการที่เป็นพื้นฐานมากที่สุด ทั้งในแง่ต้นทุนและผลตอบแทน **เด็ก** นั้นมีช่วงชีวิตที่ยาว คุณภาพของการมีชีวิตที่ยาวนานในการลงทุนเป็นสิ่งสำคัญของความเฉพาเจาะจงนี้ ซึ่งสิ่งนี้อนุญาตให้ต้นทุนและผลประโยชน์สามารถเปลี่ยนแปลงได้จากการสิ้นสุดความสัมพันธ์

จากตัวอย่างที่ 2 และตัวอย่างที่ 3 จะเห็นได้ว่าคำว่า “children” ผู้แปลเลือกแปลโดยใช้คำในฉบับแปลต่างกันทั้งสองบริบท ในตัวอย่างที่ 2 ผู้แปลแปลว่า “ลูก” โดยเห็นว่าในบริบทนั้นมีการกล่าวถึงคู่สมรส ซึ่งหมายถึงบิดาหรือมารดาในบริบท และดังนั้นการใช้คำว่า “ลูก” จึงเป็นการเลือกใช้คำที่เหมาะสมกว่า เนื่องจากบ่งสภาพความเป็นครอบครัวมากกว่า

ส่วนในตัวอย่างที่ 3 ผู้แปลเลือกแปลว่า “เด็ก” ในบริบทที่กล่าวถึงเรื่องราวโดยทั่วไปมากกว่า ซึ่งเป็นการบรรยายเนื้อหาในเชิงสาระสำคัญของหลักความคิดซึ่งเป็นเรื่องโดยทั่วไป ไม่ได้มีการกล่าวถึงบิดาหรือมารดาในข้อความก่อนหน้า

2.2.6 การเพิ่มคำเชื่อมระหว่างประโยค วลี หรือข้อความที่แสดงกลุ่มความคิด

ในภาษาอังกฤษมีการแสดงความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มความคิด (ประโยคหรือวลี) ด้วยโครงสร้างของประโยคซึ่งไม่มีใช้ในภาษาไทย (สัจฉวี สายบัว, 2550, น.68) ในการถ่ายทอดให้เป็นภาษาไทยที่แสดงความหมายระหว่างกลุ่มความคิดให้ชัดเจนในภาษาไทย ผู้แปลจำเป็นต้องพิจารณาใช้คำเชื่อมในกรณีต่างๆ เช่น

ตัวอย่างที่ 1

ต้นฉบับ Access to the children may be reduced or eliminated. Or the reciprocal parenting function may be lost; for example, a mother may find it more difficult to supply “motherly” love. Or financial support for the custodial

parent by the non-custodial parent will be lost. Or homemaking services will be withdrawn; or companionship; or sexual services.

ฉบับแปล การเข้าถึงเด็กอาจลดลงหรือถูกจำกัดไป หรือหน้าที่ในความเป็นบิดามารดาแบบต่างตอบแทนอาจสูญหายไป ยกตัวอย่างเช่น แม่อาจรู้สึกว่าการให้ความรัก “แบบแม่” เป็นสิ่งที่ยากลำบากขึ้น หรือการสนับสนุนทางการเงินสำหรับบิดาหรือมารดาที่มีอำนาจปกครองโดยบิดาหรือมารดาที่ไม่มีอำนาจปกครองอาจเสียไป หรือการบริการในเรื่องงานบ้านอาจหมดไป หรือความเป็นเพื่อนร่วมชีวิต หรือบริการทางเพศก็เช่นกัน

เนื่องจากข้อความก่อนหน้าประโยคสุดท้าย เป็นประโยคที่ล้นแต่แสดงความคิดแต่ละอันที่ผู้เขียนนำเสนอต่อเนื่องกันมา และตามด้วยประโยคสุดท้ายที่นำเสนอความคิดในเรื่องเดียวกัน ดังนั้น จึงแปลโดยเพิ่มคำเชื่อมกลุ่มความคิด “เช่นกัน” เพื่อให้ความในประโยคหลังคล้อยตามประโยคก่อนหน้า เป็นธรรมชาติและสละสลวยในฉบับแปล อีกทั้งทำให้ความหมายชัดเจนมากขึ้น

ตัวอย่างที่ 2

ต้นฉบับ This is almost certainly a result of evolutionary adaptation. It is common to virtually all mammals and certainly to our near relatives – the simians.

ฉบับแปล สิ่งนี้แน่นอนเกือบทั้งหมด แน่แน่นอนว่าเป็นผลมาจากการเปลี่ยนแปลงแบบค่อยเป็นค่อยไป และเป็นเรื่องธรรมดาในสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมทุกประเภทอย่างแท้จริงและที่แน่นอนในญาติที่ใกล้ชิดของมนุษย์ ซึ่งก็คือ ลิงนั่นเอง

ถึงแม้ว่าในต้นฉบับจะแบ่งกลุ่มความคิดออกเป็นสองประโยค แต่ข้อความในทั้งสองประโยคนั้นต่างกล่าวถึงเรื่องเดียวกัน ดังนั้นผู้แปลจึงเลือกเติมคำว่า “และ” เพื่อทำให้กลุ่มความคิดในทั้งสองประโยคเป็นไปในทางเดียวกัน สื่อความหมายได้ชัดเจน และเป็นธรรมชาติในฉบับแปลมากยิ่งขึ้น

2.2.7 การตัดคำทิ้งในฉบับแปลโดยคงสาระสำคัญ

ในการปรับบทแปลในฉบับแปล เพื่อให้ฉบับแปลเป็นธรรมชาติ ผู้แปลอาจจะคำหรือข้อความนั้น ซึ่งแม้จะทำให้ความหมายต้องขาดไปบ้าง จะไม่ทำให้เสียบรรยากาศ ธรรมชาติ และสาระสำคัญของต้นฉบับเสียไป คำหรือข้อความที่ตัดออกไปนั้นต้องสั้นและเล็กน้อยเท่านั้น (สัญญาวิสาขบัว, 2550, น.69) จากงานแปลฉบับนี้สามารถยกตัวอย่างได้ เช่น

ตัวอย่างที่ 1

ต้นฉบับ First, and most fundamentally, both the cost of, and return from, children span a lifetime.

ฉบับแปล ประการแรกและเป็นประการที่เป็นพื้นฐานมากที่สุด ทั้งในแง่ต้นทุน(ของ)และผลตอบแทน(จาก) เด็กนั้นมีช่วงชีวิตที่ยาว

ผู้แปลตัดการแปลคำบุพบทในต้นฉบับออกในฉบับแปล เนื่องจากเห็นว่าไม่ได้เป็นสาระสำคัญหรือทำให้รสชาติหรือความหมายของต้นฉบับเสียไป ทั้งยังเป็นการทำให้ฉบับแปลมีความเป็นธรรมชาติและสละสลวยมากขึ้น ด้วยเหตุดังกล่าว ผู้แปลจึงตัดสินใจตัดบุพบทในคำว่า “cost of” และ “return from” ออกไป

ตัวอย่างที่ 2

ต้นฉบับ More often than not, however, not even a pale imitation of a Coasean bargain can be reached, and not because breaching is worth more to the husband than it costs the wife.

ฉบับแปล อย่างไรก็ตาม บ่อยครั้ง(มากกว่าที่จะไม่)ที่การต่อรองแบบโคส ไม่สามารถทำได้ แม้จะเป็นการลอกเลียนเพียงเล็กน้อยก็ตาม และไม่ใช่ว่าการผิดสัญญา มีค่าต่อสามีมากกว่าที่มีราคาต่อภรรยา

ผู้แปลได้ตัดคำว่า “than not” ในต้นฉบับทิ้งไป โดยใช้เหตุผลเดียวกับตัวอย่างที่ 1 ที่ได้กล่าวไปแล้วข้างต้น โดยเห็นว่าการแปล “than not” อาจทำให้ฉบับอาจขัดกับความเป็นธรรมชาติในฉบับแปลได้

ตัวอย่างที่ 3

ต้นฉบับ Then there is physical protection and income, of which men typically provide the lion's share, whereas homemaking and child rearing are usually more the province of the lioness. I could go on, but to do so would merely clutter the field.

ฉบับแปล ดังนี้ ความคุ้มครองทางกายภาพและรายได้ ซึ่งเหล่านี้เป็นส่วนของราชาสีห์ ที่ปกติแล้ว ชายจะเป็นฝ่ายที่จัดหาให้ ในขณะที่การบ้านการเรือน⁽²²⁾ และการเลี้ยงดูบุตร มักจะเป็นเรื่องในส่วนของแม่สิงโตมากกว่า ซึ่ง(x)สามารถอธิบายต่อไปได้ แต่การทำเช่นนั้นจะเป็นเพียงการเติมช่องว่างของกลุ่มความคิดเท่านั้น

เนื่องจากงานแปลชิ้นนี้เป็นงานเชิงวิชาการ ซึ่งผู้แปลเห็นว่าการแปลคำสรรพนามแทนตัวผู้เขียน "I" นั้น สามารถละได้เพื่อทำให้ความหมายในฉบับแปลมีความเป็นธรรมชาติและเหมาะสมกับบริบทแวดล้อม

2.2.8 การเพิ่มคำเพื่อแสดงความหมาย

คำบางคำในต้นฉบับเมื่อถ่ายทอดความหมายออกมาเป็นฉบับแปลแล้ว สามารถให้ความหมายตามต้นฉบับได้ แต่บางกรณีการแสดงความหมายให้ชัดเจนขึ้นในฉบับแปลสามารถทำได้โดยการการเพิ่มคำเข้าไปประกอบกับคำแปลหลัก ยกตัวอย่างได้เช่น

ตัวอย่างที่ 1

ต้นฉบับ A long-term contract, if reliably enforceable, would protect the party making the investment. However, we live in an imperfect world and, rather than rely on legal protections alone to provide a negative sanction for breach, each party would prefer that the other party be motivated by positive self-interest as well. They can achieve this goal by sharing in the **cost** of the investment.

ฉบับแปล สัญญาระยะยาว หากบังคับได้อย่างเที่ยงตรง จะคุ้มครองคู่สัญญาที่ทำการลงทุน อย่างไรก็ตาม เราต่างอาศัยอยู่บนโลกที่ไม่สมบูรณ์แบบ และนอกจากที่จะพึงพาการคุ้มครองทางกฎหมายแต่ทางเดียวในการกำหนดโทษเชิงลบต่อการผิดสัญญา

คู่สัญญาแต่ละฝ่ายย่อมต้องการที่จะให้คู่สัญญาอีกฝ่ายได้รับแรงจูงใจจากผลประโยชน์ส่วนตนเชิงบวกด้วยเหมือนกัน พวกเขาสามารถที่จะประสบผลสำเร็จในเป้าหมายนี้ได้โดยการแบ่งภาระต้นทุนในการลงทุน

ผู้แปลเห็นว่า “cost” แปลตรงตัวได้ว่า “ต้นทุน” โดยเมื่อพิจารณาบริบทก่อนหน้า ประกอบแล้ว เห็นว่าเป็นการชักจูงความคิดผู้รับสารที่ผู้เขียนต้องการบอกว่า “ต้นทุน” นั้นเป็นสิ่งที่ผู้ที่จะลงทุนจะต้องรับภาระไป ดังนั้นจึงเห็นว่า การเพิ่มคำว่า “ภาระ” ประกอบหน้าคำว่า “ต้นทุน” จะทำให้ความหมายในฉบับแปลของคำว่า “ต้นทุน” ชัดเจนขึ้น

ตัวอย่างที่ 2

ต้นฉบับ Let us assume that the **renovations** required for this operation are unique to this particular manufacturing activity and the market for such renovated facilities is virtually non-existent.

ฉบับแปล มาสมมติกันว่าการปรับปรุง**พื้นที่โรงงาน**ใหม่ที่จำเป็นสำหรับปฏิบัติการนี้มีลักษณะเฉพาะตัวต่อกิจกรรมการผลิตอันเฉพาะเจาะจงนี้ และตลาดสำหรับการปรับปรุงโรงงานใหม่นี้ไม่มีอยู่อย่างแท้จริง

ผู้แปลแปล “renovations” โดยเพิ่มคำว่า “พื้นที่โรงงาน” ซึ่งตีความจากบริบทเข้าไป ในฉบับแปลที่ว่า “การปรับปรุงพื้นที่โรงงานใหม่” เพื่อแสดงความหมายในฉบับแปลให้ชัดเจนว่า “renovations” ในต้นฉบับนั้นกล่าวถึงสิ่งใด

2.2.9 การแปลคำสรรพนาม (pronoun)

ในต้นฉบับที่มีการใช้คำสรรพนามอ้างอิงถึงสิ่งที่กล่าวมาก่อนหน้าอาจทำให้เกิดความสับสนในฉบับแปลได้ ดังนั้น ผู้แปลจึงพิจารณาใช้คำนามหรือวลีที่สรรพนามนั้นอ้างอิงซ้ำในบทแปลเพื่อการสื่อความหมายที่ชัดเจน เนื่องจากงานต้นฉบับชิ้นนี้เป็นงานทางวิชาการที่มีจุดมุ่งหมายในการถ่ายทอดความหมายให้ถูกต้องแม่นยำ และสิ่งเหล่านี้เป็นสิ่งจำเป็นและสำคัญที่สุด

ตัวอย่างที่ 1

ต้นฉบับ These objections are not fatal to the concept of marriage as contract. They do no more than highlight the peculiarities of this contract.

ฉบับแปล คำคัดค้านเหล่านี้ไม่ได้ทำลายหลักความคิดเรื่องการสมรสในฐานะที่เป็นสัญญา
⁽³⁾ คำคัดค้าน⁽⁴⁾ ไม่ได้ทำอะไรไปมากกว่าชี้ให้เห็นคุณสมบัติเฉพาะของสัญญานี้
 คำสรรพนาม “they” ในประโยค “They do no more than highlight the
 peculiarities of this contract.” เป็นการใช้คำสรรพนามแทนคำว่า “these objections” ซึ่งใน
 ภาษาเป้าหมายหากแปลเป็นคำสรรพนาม “พวกมัน” ตามต้นฉบับ เห็นว่าไม่เป็นที่ยอมรับและสื่อ
 ความหมายไม่ชัดเจน ผู้แปลจึงเลือกกล่าวคำนามนั้นซ้ำอีกครั้ง เพื่อหลีกเลี่ยงการใช้สรรพนาม
 ดังกล่าวและทำให้ฉบับแปลมีความชัดเจนมากขึ้น

ตัวอย่างที่ 2

ต้นฉบับ The complexity, subtlety, and exigent quality of the almost infinite set of
 duties that each party must perform make it inefficient, if not impossible,
 to specify **them** with any precision.

ฉบับแปล ความซับซ้อน ความแนบเนียน และคุณภาพที่จำเป็นของหน้าที่ทั้งหลายที่แทบจะ
 ไม่มีวันสิ้นสุดที่แต่ละฝ่ายต้องปฏิบัติ ทำให้สัญญาการสมรสนั้น ไม่มี
 ประสิทธิภาพ หากไม่พันวิสัย ที่จะระบุหน้าที่เหล่านั้นด้วยความแม่นยำใดๆ
 หลักการในตัวอย่างที่ 1 ได้นำมาปรับใช้กับการแปลคำสรรพนามที่ทำหน้าที่เป็น
 กรรมในตัวอย่างนี้เช่นกัน โดย “them” ในที่นี้ แทนคำว่า “duties” ในต้นฉบับ ดังนั้น ผู้แปลเห็นว่า
 หากกล่าวคำสรรพนามตามต้นฉบับอาจทำให้ความหมายไม่ชัดเจน จึงเลือกแปลโดยกล่าวคำนาม
 ซ้ำอีกครั้งหนึ่ง

2.2.10 การแปลคำนามในรูปพหูพจน์

โครงสร้างของภาษาในต้นฉบับนั้นอนุญาตให้มีการทำให้คำเป็นเอกพจน์หรือพหูพจน์
 จากการใช้ความหมายจากหน่วยคำซึ่งเป็นหน่วยที่เล็กที่สุดของคำ (morpheme) เช่น boy
 (เอกพจน์), boys (พหูพจน์) อย่างไรก็ตามในภาษาไทยไม่มีโครงสร้างดังกล่าว การทำให้คำนาม
 เป็นพหูพจน์อาจทำได้โดยการเติมจำนวน หรือคำคุณศัพท์บอกปริมาณ เช่น หลาย มากมาย พวก
 เหล่า เป็นต้น ดังจะเห็นได้จากตัวอย่างดังต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 1

ต้นฉบับ So there are substantial reasons to marry.

ฉบับแปล มีเหตุผลสำคัญมากมายที่หญิงและชายจะสมรสกัน

ผู้แปลได้เติมคำคุณศัพท์บอกปริมาณเข้าไปในบทแปลเพื่อแสดงความเป็นพหูพจน์ในภาษาไทยเพื่อถ่ายทอดความหมายจากต้นฉบับให้ได้มากที่สุด

ตัวอย่างที่ 2

ต้นฉบับ The only measure of their value is the “quality” of spouses they can acquire, who similarly bear no price tags.

ฉบับแปล สิ่งเดียวที่ใช้วัดมูลค่าของพวกเขาคือเรื่อง “คุณภาพ” ของเหล่าคู่สมรสที่พวกเขาสามารถหาได้ ซึ่งไม่ได้ติดป้ายราคาไว้เช่นกัน

ผู้แปลแปลคำนามพหูพจน์โดยใช้หลักการเดียวกับตัวอย่างที่ 1 โดยแปลเป็น “เหล่าคู่สมรส”

ตัวอย่างที่ 3

ต้นฉบับ In reliance on these assurances, each spouse invests in this marriage, thereby sacrificing current and future love interests and other life choices.

ฉบับแปล โดยอาศัยการประกันในเรื่องเหล่านี้ คู่สามีภรรยาแต่ละคู่จึงลงทุนในการสมรส โดยการนี้ได้สละผลประโยชน์ในความรักทั้งในปัจจุบันและอนาคตและทางเลือกในชีวิตอื่นๆ

ผู้แปลแปลคำนามพหูพจน์ “these assurances” เป็น “การประกันในเรื่องเหล่านี้” โดยเพิ่มคำว่า “เหล่านี้” เพื่อแสดงความเป็นพหูพจน์ในฉบับแปลตามหลักการเดียวกับตัวอย่างที่ 1

2.2.11 การแปลคำกริยาแสดงกาล

ในภาษาไทยไม่มีหลักการแสดงกาล (tense) โดยการใช้นิพจน์คำผูกพัน (bound morpheme) ในภาคแสดงของประโยค ซึ่งแตกต่างจากภาษาอังกฤษที่ภาคแสดงสามารถบอกกาลได้ โดยมีหลักเกณฑ์การใช้และการผันกริยาตามประธานและกาลอย่างชัดเจน ดังนั้นเมื่อผู้แปล

ถ่ายทอดโครงสร้างทางภาษาดังกล่าวมาเป็นภาษาไทย จึงต้องอาศัยการปรับบทแปลโดยการเติมคำ หรือความช่วยเหลือให้การสื่อความหมายชัดเจนขึ้น

ตัวอย่างที่ 1

ต้นฉบับ As we noted above, men and women are different, and the package of services they offer on the marriage market – husband and wife – differ even more sharply.

ฉบับแปล ตามที่เราได้พิจารณาแล้วข้างต้น ชายและหญิงแตกต่างกัน และรูปแบบของบริการที่พวกเขาต่างเสนอแก่กันในตลาดการสมรสแบบสามีและภรรยาแตกต่างกันอย่างมาก

ผู้แปลได้เพิ่มคำว่า “ได้...แล้ว” ในฉบับแปลเพื่อให้การสื่อความหมายชัดเจนและถูกต้องมากที่สุด เนื่องจากต้นฉบับมีการแสดงอดีตกาลในรูปการผันคำกริยาเป็นกริยาช่องที่สองของกริยา “note”

ตัวอย่างที่ 2

ต้นฉบับ For now that negotiations have opened, the marriage can no longer be as it was.

ฉบับแปล มาถึงตอนนี้ การเจรจาตกลงได้เปิดขึ้นแล้ว การสมรสไม่สามารถที่จะเป็น อย่างที่เคยเป็นได้อีกต่อไป

ผู้แปลเพิ่มคำว่า “เคย” ในฉบับแปลเพื่อแสดงอดีตกาลตามความหมายในต้นฉบับ ซึ่งโครงสร้างทางภาษาฉบับแปลไม่มีระบบการใช้คำกริยาแสดงกาลเหมือนต้นฉบับ โดยการเพิ่มคำดังกล่าวก็เพื่อทำให้ความหมายชัดเจนขึ้นเช่นเดียวกับตัวอย่างที่ 1

2.2.12 การแปลคำนำหน้านาม (article)

โครงสร้างประโยคในภาษาอังกฤษมีการใช้คำนำหน้านามหรือ article นำหน้าคำนามซึ่งแบ่งประเภทการใช้ตามคำนามนับได้เอกพจน์และพหูพจน์ และคำนามนับไม่ได้ คำนำหน้านามได้แก่ a, an, the ซึ่งการใช้แตกต่างกันไป คำนำหน้านาม the นั้นแสดงความเฉพาะเจาะจงและยังสื่อความหมายถึงสิ่งที่ได้กล่าวถึงไปแล้ว ซึ่งในภาษาไทยไม่มีหลักดังกล่าว

ดังนั้นในการแปล ผู้แปลจึงพิจารณาหาคำมาเติมเพื่อให้ขยายความของคำที่ต้องการสื่อความหมายให้ชัดเจนมากขึ้นดังต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 1

ต้นฉบับ The gap between the number of men and women is only part of the story.

ฉบับแปล ช่องว่างระหว่างจำนวนชายและหญิงเป็นเพียงส่วนหนึ่งของเรื่องนี้เท่านั้น ผู้แปลได้เพิ่มคำว่า “นี้” แทนคำนำหน้านาม “the” ในต้นฉบับ ซึ่งเป็นการป้องกันเฉพาะเจาะจงและอ้างถึงสิ่งที่ได้กล่าวไปแล้วตามความหมายของต้นฉบับอันเป็นการขยายความฉบับแปลให้ชัดเจนขึ้น

ตัวอย่างที่ 2

ต้นฉบับ This simple regime of divorce is generally unsuitable for long-term contracts, precisely because usually both parties, but certainly the wife who bears children, must make a massive investment in specific assets, and because it allows one spouse (typically the husband) freely to abandon the marriage after the wife has made her disproportionate contributions to the relationship.

ฉบับแปล ระบบการหย่าที่ธรรมดาแบบนี้มักจะไม่เหมาะกับสัญญาระยะยาว กล่าวให้ชัดเจนคือ เพราะว่าตามปกติคู่สัญญาทั้งสอง ซึ่งแน่นอนว่า ภรรยาซึ่งมีภาระเรื่องบุตร จะต้องทำการลงทุนอย่างมากในสินทรัพย์เฉพาะสิ่งนี้ และเพราะว่า สัญญาชนิดนี้⁴¹ ได้อนุญาตให้คู่สมรสฝ่ายหนึ่ง(ตามปกติจะเป็นสามี) ที่จะละทิ้งการสมรสไปได้โดยไม่มีภาระ หลังจากที่ภรรยาได้ออกส่วนของเธออย่างไม่เป็นไปตามส่วนในความสัมพันธ์นี้

ผู้แปลได้เพิ่มคำว่า “นี้” แทนคำนำหน้านาม “the” ในต้นฉบับโดยใช้หลักการเดียวกับ

ตัวอย่างที่ 1

2.2.13 การแปลประธานสมมติ (impersonal pronoun)

โครงสร้างในภาษาอังกฤษมีการใช้รูปประโยคที่ขึ้นต้นด้วยประธานสมมติ “it is...” ในกรณีที่ไม่มีประธานของประโยค ณ จุดนี้เป็นโครงสร้างที่แตกต่างจากภาษาไทยที่การขึ้นประโยคด้วยการแปลตรงตัวว่า “มันเป็น...” ไม่เป็นที่นิยมและไม่เป็นธรรมชาติอย่างยิ่งในฉบับแปล ดังนั้นในการถ่ายทอดความหมายในฉบับแปล ผู้แปลจึงต้องหลีกเลี่ยงการแปลตรงตัวและใช้กลวิธีต่างๆ กับปัญหาความแตกต่างนี้ โดยเลี่ยงไปใช้คำที่สอดคล้องกับบริบทเพื่อใช้เป็นประธานแทน การใช้อาการนามหรือกริยาวลีขึ้นต้นประโยค หรือการละการแปล เป็นต้น

ตัวอย่างที่ 1

ต้นฉบับ Because it is possible to breach without obtaining a divorce, some of the costs discussed in the paragraph above and much of the virtue of indissoluble marriage may prove illusory.

ฉบับแปล เพราะว่ามีความเป็นไปได้ที่จะผิดสัญญาโดยไม่ได้รับการหย่า ซึ่งจำนวนหนึ่งของต้นทุนที่ได้อภิปรายในย่อหน้าข้างบนและคุณสมบัตินี้ดีของการสมรสที่ไม่สามารถสิ้นสุดได้อาจจะพิสูจน์ได้ว่าเป็นการหลอกลวง

จากตัวอย่างผู้แปลได้ปรับการแปล “it is..” ในต้นฉบับให้เป็นกริยาวลีซึ่งใช้แทนประธานสมมติในต้นฉบับ โดยการนี้อาศัยบริบทในการเลือกคำที่นำมาใช้ให้เหมาะสมด้วย

ตัวอย่างที่ 2

ต้นฉบับ There is only one shortcoming to judge-determined divorce: it is much easier to say than to do.

ฉบับแปล มีเพียงข้อสรุปเดียวในการหย่าโดยคำพิพากษาศาล ซึ่งการพูดนั้นทำได้ง่ายกว่าลงมือกระทำมาก

ในการแปลประธานสมมติในตัวอย่างนี้ ผู้แปลได้เปลี่ยน “it is...” เป็นอาการนาม ทั้งนี้ได้ปรับรูปประโยคใหม่ด้วยซึ่งเป็นการแปลแบบเอาความ

ตัวอย่างที่ 3

ต้นฉบับ It is typically the wife who has more to lose by divorce.

ฉบับแปล ภรรยา มักจะเป็นผู้เสียหายมากกว่าจากการหย่า

ผู้แปลละการแปล “it is...” ในต้นฉบับ โดยนำภาคประธานขึ้นเป็นประธานในประโยคแทนเพื่อให้ฉบับแปลมีความเป็นธรรมชาติและสื่อความหมายได้อย่างครบถ้วน

2.2.14 การเปลี่ยนหน้าที่ของคำ

การเปลี่ยนประเภทของคำเป็นการปรับบทแปลในระดับโครงสร้างของคำ ซึ่งหน้าที่ของคำแต่ละภาษามีทั้งที่เหมือนกันและต่างกัน ไม่ว่าจะเป็นความแตกต่างทางด้านคุณสมบัติและการทำงานของคำตามหน้าที่ทางไวยากรณ์ในประโยคและความแตกต่างของคำที่มีหน่วยคำประกอบขึ้นกับคำให้ความหมายที่เปลี่ยนไปในเรื่องเพศ (gender) พจน์ และ กาล (tense) โดยผู้แปลอาจจะเปลี่ยนโครงสร้างของคำเสียใหม่ให้เหมาะสมและถูกต้องกับไวยากรณ์ฉบับแปลและสื่อความหมายได้เทียบเคียงกับต้นฉบับ (สัญญาวิ สายบัว, 2550, น.71) ซึ่งในประเด็นนี้จะอภิปรายในส่วนของเรื่องความแตกต่างทางด้านคุณสมบัติและการทำงานของคำตามหน้าที่ เพราะความแตกต่างในประเด็นอื่นได้อภิปรายไปก่อนหน้านี้อแล้ว โดยยกตัวอย่างได้เช่น

ตัวอย่างที่ 1

ต้นฉบับ Returning to the question of women’s **fall** in value on the marriage market as they age, the relative morality figures provide evidence that women should fare worse than men as they age, simply as an almost mathematical reflection of the changing supply of and demand for each sex in each age cohort.

ฉบับแปล กลับมาสู่คำถามเรื่องมูลค่าของหญิงที่ต่ำลง ในตลาดการสมรสเมื่อพวกเธอมีอายุมากขึ้น สถิติอัตราการเสียชีวิตที่สัมพันธ์กันนั้นแสดงหลักฐานว่าหญิงควรจะมีราคาต่ำกว่าชายเมื่อพวกเธอมีอายุสูงขึ้น ซึ่งเหมือนกับผลลัพธ์ทางคณิตศาสตร์ส่วนใหญ่ของอุปสงค์และอุปทานที่เปลี่ยนแปลงไปในแต่ละเพศในแต่ละกลุ่มอายุ ผู้แปลได้แปลโดยการปรับหน้าที่ของคำนาม “fall” ในต้นฉบับใหม่ให้เป็นคำกริยาในฉบับแปล “มูลค่าที่ต่ำลงของหญิง” เพื่อความเป็นธรรมชาติในฉบับแปลและการสื่อความหมายที่ชัดเจน

ตัวอย่างที่ 2

ต้นฉบับ The transactions costs of renegotiating the contract will often be **prohibitive**, because the very act of renegotiation destroys the value of the services performed.

ฉบับแปล ต้นทุนธุรกรรมของการเจรจาใหม่ในสัญญา มักจะเป็น **เรื่องต้องห้าม** เพราะการกระทำแต่ละครั้งในการเจรจาใหม่นั้นทำลายมูลค่าของบริการที่ได้ปฏิบัติไปแล้ว

ในตัวอย่างนี้ก็เช่นเดียวกับตัวอย่างข้างต้น ผู้แปลได้ปรับคำคุณศัพท์ในต้นฉบับ “prohibitive” ให้เป็นคำนาม “เรื่องต้องห้าม” ในฉบับแปลเพื่อความเป็นธรรมชาติและรักษาความหมายตามต้นฉบับ

ตัวอย่างที่ 3

ต้นฉบับ If the law were to require the parties to carry out the marriage contract in spite of their **desire** to dissolve it, efficient dissolution of marriages would be sacrificed.

ฉบับแปล หากกฎหมายต้องการให้คู่สัญญาดำเนินการสมรสต่อไปทั้งๆที่พวกเขาต่าง **ต้องการ**ที่จะสิ้นสุดสัญญาการสมรส การสิ้นสุดการสมรสที่มีประสิทธิภาพอาจเป็นสิ่งที่ต้องเสียสละไป

ผู้แปลได้เปลี่ยนคำนามในต้นฉบับ “desire” ให้เป็นคำกริยา “ต้องการ” ในฉบับแปล เพื่อให้การถ่ายทอดความหมายในฉบับแปลทำได้อย่างเป็นธรรมชาติและสละสลวย

2.3 ปัญหาระดับประโยค

เนื่องจากโครงสร้างทางภาษามีความแตกต่างกัน ดังนั้น โครงสร้างในระดับประโยค เป็นสิ่งที่ผู้แปลพบได้เสมอในงานแปล ซึ่งปัญหาในระดับประโยคที่พบได้ในงานแปลชิ้นนี้ สามารถแยกได้ดังต่อไปนี้

2.3.1 การแปลโดยการปรับโครงสร้างของประโยค

“เนื่องจากรูปแบบ (form) ที่ผู้แปลใช้ในการถ่ายทอดภาษาอาจจะแตกต่างไปจากรูปแบบที่ใช้ในต้นฉบับ และการเรียงลำดับความคิดอาจจะไม่เหมือนกัน ประโยคหรือวลีที่กล่าวไว้ในอันดับต้นๆในต้นฉบับอาจถูกจัดให้อยู่ในลำดับหลังๆในฉบับแปล การเปลี่ยนรูปแบบให้ต่างจากต้นฉบับมีจุดมุ่งหมายประการเดียวคือ เพื่อให้งานแปลนี้สามารถทำหน้าที่สื่อความหมายของต้นฉบับไปสู่ผู้อ่านได้อย่างแน่นอนจนจัดเหตุที่ทำให้ผู้อ่านอ่านไม่เข้าใจหรือเข้าใจผิดพลาด ความหมายและความเข้าใจมีความสำคัญกว่าอย่างอื่น จึงเป็นธรรมดาที่รูปแบบการเสนอความคิด (โครงสร้างวลี, ประโยค) ของต้นฉบับซึ่งผู้อ่านไม่คุ้นเคยจะเอามาใช้ไม่ได้ในบทแปล” (สัญญาวิสายบัว, 2550, น.44) ดังนั้นในการปรับบทแปลในระดับประโยคที่ผู้แปลได้นำมาใช้ นั้น มีทั้งการปรับการนำเสนอความคิดของประโยคในต้นฉบับให้เป็นประโยคความรวมในฉบับแปล การปรับการแปลรูปประโยคปฏิเสธ การเปลี่ยนชนิดของคำ (part of speech) ในประโยค การกล่าวคำนามซ้ำหลังส่วนขยาย ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 1

ต้นฉบับ Sufficient emotional maturity, domestic skills, and fertility can all be well established and apparent in a woman by her middle to late teens. For a man it is different.

ฉบับแปล อารมณ์ที่มั่นคงที่เพียงพอ ทักษะงานบ้าน และการเจริญพันธุ์สามารถเกิดขึ้นได้เป็นอย่างดีและชัดเจนในหญิงที่เป็นวัยรุ่นตอนกลางถึงตอนปลาย ซึ่งแตกต่างจากชาย

ผู้แปลได้ปรับประโยคสองประโยคในต้นฉบับให้เป็นประโยคความซ้อนในฉบับแปล เพราะเห็นว่าการแปลตามรูปแบบของประโยคตามต้นฉบับเป็นสองประโยคแยกจากกัน อาจทำให้การสื่อความหมายไม่เป็นธรรมชาติมากนัก และทำให้ลำดับความคิดที่ต้นฉบับนำเสนอก่อนหน้านี้ไม่ชัดเจนได้

ตัวอย่างที่ 2

ต้นฉบับ Thus the promise to love could be **neither** intended by the promissor **nor** believed by the promisee to constitute an enforceable commitment.

ฉบับแปล   ดังนั้น คำมั่นสัญญาที่จะรักอาจ**ไม่ได้**เป็นที่ประสงค์ของผู้ให้คำมั่นสัญญา **และ** ผู้รับคำมั่นสัญญาก็**ไม่ได้**มีความเชื่อที่จะก่อข้อผูกมัดที่สามารถบังคับได้

ในต้นฉบับมีรูปประโยคปฏิเสธซ้อนปฏิเสธ “neither...nor...” ซึ่งในการแปลเป็น ภาษาเป้าหมายการใช้รูปประโยคปฏิเสธดังกล่าวจึงต้องมีการปรับโดยเติมคำเชื่อม “และ” เข้าไป ระหว่างรูปปฏิเสธ เป็น “ไม่ได้...และ...ไม่ได้” นอกจากนี้ยังมีการปรับรูปประโยคกรรตุวาจกใน ต้นฉบับ “...could be neither intended by the promissory nor believed by the promisee...” ให้เป็นกรรตุวาจกในฉบับแปลด้วย

ตัวอย่างที่ 3

ต้นฉบับ   Neither the landlord nor the tenant would desire a long-term contract if no investment by either were to be undertaken that would be of peculiar value to the use of this factory by this tenant.

ฉบับแปล   ทั้งผู้ให้เช่าและผู้เช่าต่าง**ไม่**ประสงค์สัญญาระยะยาวหากไม่มีการลงทุนโดยฝ่ายใดก็ตามที่จะให้มูลค่าเป็นการเฉพาะต่อการใช้โรงงานแห่งนี้โดยผู้เช่า

ในการแปลรูปประโยคปฏิเสธซ้อนปฏิเสธในตัวอย่างนี้ก็ใช้หลักการเดียวกันกับ ตัวอย่างที่ 2 แต่ได้ใช้คำที่แสดงความหมายปฏิเสธที่แตกต่างออกไป โดยใช้เป็น “ทั้ง...ต่างไม่...” เพื่อแสดงถึงสิ่งสองสิ่งที่เป็นรูปปฏิเสธในต้นฉบับ

ตัวอย่างที่ 4

ต้นฉบับ   Benjamin might lease the factory from Alice at the market rate for a vacant space and pay for the renovations himself. If he did so Alice could hold his investments hostage; after he completed them she could threaten to terminate the relationship unless he paid a substantially higher rent.

ฉบับแปล   เบนจามินอาจจะเช่าโรงงานจากอลิซที่ราคาตลาดสำหรับพื้นที่ว่างและชำระค่าปรับปรุงใหม่นั้นด้วยตนเอง ถ้าเขาปฏิบัติเช่นนั้น อลิซ สามารถยึดการลงทุนของเขาไว้เป็นประกัน หลังจากที่เบนจามินปรับปรุงโรงงานเสร็จ อลิซสามารถขู่ที่จะบอกเลิกความสัมพันธ์ได้ เว้นเสียแต่ว่าเขาจะจ่ายค่าเช่าที่สูงขึ้นอย่างมาก

ผู้แปลได้ปรับปรับนามวลี “his investments hostage” ในประโยคต้นฉบับ ให้เป็น คำนามที่มีส่วนขยายเป็นกริยาวลีในภาษาฉบับแปล “การลงทุนของเขาไว้เป็นประกัน” เพื่อสื่อ ความหมายให้ชัดเจนขึ้นมากกว่าการแปลตรงตัวโดยคงหน้าที่ของคำให้เป็นนามวลีตามประโยคใน ต้นฉบับ

2.3.2 การแปลประโยคที่มีโครงสร้างซับซ้อน

ในการแปลประโยคที่มีโครงสร้างซับซ้อนนี้ ผู้แปลต้องทำความเข้าใจประโยคเหล่านี้ ให้ชัดเจนเสียก่อนที่จะลงมือถ่ายถอดความหมายเป็นฉบับแปล ในการวิเคราะห์ความหมาย ดังกล่าว สามารถทำได้โดยใช้กฎการบริวาร (Transformational Rule) แปลงให้เป็นประโยค พื้นฐาน (kernel sentence) ก่อนเพื่อให้เห็นความสัมพันธ์ระหว่างคำ หรือกลุ่มคำอย่างชัดเจน (สัญญาวิ สายบัว, 2550, น.27-29) เช่น

ตัวอย่างที่ 1

ต้นฉบับ Although far more than a contract from religious, cultural, biological, psychological, and the philosophical perspectives, marriage is also a contract, the essence of which is transparent in the marriage vows.¹

ฉบับแปล ถึงแม้ว่าการสมรสจะเป็นมากกว่าสัญญาในมุมมองทางด้านศาสนา วัฒนธรรม ชีววิทยา จิตวิทยา และปรัชญา อย่างไรก็ตาม การสมรสก็เป็นสัญญา หลัก สำคัญของสิ่งนี้ปรากฏอยู่ชัดเจนในคำปฏิญาณการสมรส

ผู้แปลแบ่งประโยคซับซ้อนออกเป็นประโยคพื้นฐาน (kernel sentence) ได้ดังนี้

- Although a marriage is far more than a contract.
- a marriage is far more than a contract from religious, biological, psychological, and the philosophical perspectives.
- a marriage is also a contract.
- the essence of a marriage contract is transparent.
- the essence of a marriage contract is in the marriage vows.

หลังจากผู้แปลได้แยกประโยคดังกล่าวออกเป็นประโยคย่อยแล้ว จึงนำมาจัดเรียง

เป็นกลุ่มความคิดใหม่ โดยกล่าวซ้ำภาคประธาน “การสมรส” ซ้ำในประโยคแรกของฉบับแปล และเพิ่มคำเชื่อม “อย่างไรก็ตาม” เพื่อเชื่อมโยงความคิดกับประโยคย่อยสองประโยคที่ตามมา

ตัวอย่างที่ 2

ต้นฉบับ The contractual essence of this institution is that it is a voluntary agreement between two consenting adults, **albeit** an agreement in which the obligations, rights, and privileges are left largely implicit and defined, **if at all**, principally by the state rather than the parties.

ฉบับแปล สาระสำคัญของธรรมเนียมนี้⁽⁵⁾ ก็คือ เป็นความตกลงโดยสมัครใจระหว่างผู้ใหญ่สองคนที่ยินยอมพร้อมใจ⁽⁶⁾ ถึงแม้ว่าจะจะเป็นความตกลงที่หนี้ สิทธิ และสิทธิพิเศษ ส่วนมากเป็นเรื่องปริยายและนิยามไว้ หากมี ส่วนมากโดยรัฐมากกว่าโดยคู่สัญญา

ผู้แปลแบ่งประโยคซับซ้อนออกเป็นประโยคพื้นฐาน (kernel sentence) ได้ดังนี้

- The contractual essence of this institution is a voluntary agreement.
- the voluntary agreement is made between two consenting adults.
- albeit the obligations, rights, and privileges are left largely implicit in the voluntary agreement.
- albeit the obligations, rights, and privileges are left largely defined in the voluntary agreement.
- If obligations, rights, and privileges are defined in the voluntary agreement.
- obligations, rights, and privileges are defined by the state rather than the parties.

ผู้แปลได้วิเคราะห์ความหมายจากรูปประโยคในต้นฉบับโดยแยกประโยคออกมาเป็นประโยคย่อยก่อน จากนั้นจึงถ่ายทอดมาเป็นฉบับแปลโดยสื่อความหมายตามโครงสร้างต้นฉบับให้มากที่สุด โดยมีการปรับฉบับแปลให้มีการการเว้นวรรคที่ถูกต้อง และเลือกใช้คำให้สื่อความหมายได้เป็นธรรมชาติและครบถ้วนมากที่สุด

2.3.3 การปรับระเบียบวิธีเรียงคำ วลี

เป็นการปรับเพื่อให้คำ กลุ่มคำ หรือวลีซึ่งหมายรวมถึงระเบียบวิธีการนำเสนอความคิดว่าความคิดใดควรมาก่อนมาหลัง (สัญญาวิ สายบัว, 2550, น.72) ให้อยู่ในตำแหน่งที่เป็นธรรมชาติและสื่อความหมายในฉบับแปลได้มากที่สุด เช่น

ตัวอย่างที่ 1

ต้นฉบับ There are **of course** commonsense explanations for each of these phenomena that parallel and reinforce the hypothesis that women lose value in the marriage market as they age and bear children.

ฉบับแปล **แน่นอน**ว่ามีคำอธิบายที่เป็นสามัญสำนึกสำหรับปรากฏการณ์แต่ละอันเหล่านี้ที่ขนานไปกับและเน้นย้ำสมมติฐานที่ว่าหญิงเสียไปซึ่งมูลค่าในตลาดการสมรสเมื่อพวกเขาอายุมากขึ้นและมีบุตรติดมาด้วย

ผู้แปลได้นำกริยาวิเศษณ์ “of course” ที่ทำหน้าที่เป็นส่วนขยาย ในประโยคต้นฉบับไปไว้ส่วนหน้าสุดของประโยคหลักในฉบับแปล ซึ่งทำให้ลำดับความคิดและการสื่อความหมายทำได้ชัดเจนและเป็นธรรมชาติในฉบับแปล

ตัวอย่างที่ 2

ต้นฉบับ Over a lifetime, **however**, the utility functions, information, and Opportunities of both marriage partners change, and frequently one or the other will have an incentive to breach the contract.

ฉบับแปล **อย่างไรก็ตาม** ตลอดช่วงชีวิตหนึ่ง หน้าที่ที่เป็นประโยชน์ ข้อมูล และโอกาสของคู่สมรสทั้งคู่เปลี่ยนแปลงไป และบ่อยครั้งทำให้ฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดมีแรงจูงใจที่จะทำผิดสัญญา

โดยอาศัยหลักการเดียวกันกับตัวอย่างที่ 1 ผู้แปลได้ปรับนำคำบุพบทแสดงความขัดแย้ง “however” มาไว้ด้านหน้าของประโยคเพื่อแสดงความหมายที่ชัดเจนในฉบับแปล โดยเห็นว่าการแปลตามโครงสร้างต้นฉบับอาจไม่เป็นธรรมชาติในภาษาแปล

ตัวอย่างที่ 3

ต้นฉบับ The different mortality rates mean, if we assume that people search only among their immediate contemporaries, that the odds get progressively better for men and worse for women as they age.

ฉบับแปล หากเราสมมติว่าคนเหล่านั้นแสวงหาคู่แข่งเฉพาะในหมู่คนรุ่นราวคราวเดียวกันที่อยู่ใกล้เคียงอัตราการเสียชีวิตที่แตกต่างกันหมายความว่า ความแตกต่างนี้เริ่มดีขึ้นอย่างต่อเนื่องในชายและแย่ลงสำหรับหญิงเมื่อพวกเขาจะมีอายุมากขึ้น

ในตัวอย่างนี้เป็นการปรับลำดับความคิดของประโยคที่เป็นส่วนขยายอีกส่วนหนึ่ง แยกต่างหากจากประโยคหลัก โดยเปลี่ยนตำแหน่งให้ภาคประธานอยู่ใกล้กับภาคแสดง และนำส่วนขยายไปไว้เป็นด้านหน้าประโยคหลักก่อนภาคประธานในฉบับแปล เพื่อให้ฉบับแปลมีลำดับความคิดที่ชัดเจน สื่อความหมายได้อย่างถูกต้องและเป็นธรรมชาติมากที่สุด

2.3.4 การปรับการใช้กรรตุวาจก และกรรมวาจก

(active and passive voice)

ในภาษาไทยการใช้รูปประโยคกรรมวาจกมักไม่เป็นที่นิยมหรือไม่ค่อยมีใช้ในภาษาไทยจึงต้องมีการปรับการใช้กรรตุวาจก และกรรมวาจก (active and passive voice) ของกริยาในประโยค (สัญญาวิ สายบัว, 2550, น.72) อย่างไรก็ตามประโยคกรรมวาจกในภาษาไทยจะใช้เพื่อสื่อความหมายเชิงลบโดยใช้คำว่า ถูก หรือ โดน เช่น นักเรียนถูกคุณครูทำโทษหน้าชั้นเรียน หากเป็นประโยคที่ให้ความหมายที่ดีจะเปลี่ยนคำว่า ถูก หรือ โดน เป็นคำว่า ได้รับ เช่น เขาได้รับรางวัลนักเรียนที่มีผลการเรียนดี เป็นต้น

อย่างไรก็ตาม ในงานแปลชิ้นนี้ เป็นงานแปลทางด้านวิชาการที่เน้นการถ่ายทอดความหมายตรงตัวตามรูปแบบจากต้นฉบับ ซึ่งผู้แปล ได้ตัดสินใจที่จะคงรูปประโยคกรรมวาจกตามต้นฉบับไว้ในกรณีที่รูปประโยคไม่ขัดกับความเป็นธรรมชาติในฉบับแปลมากไปนัก ส่วนในกรณีที่เห็นว่าไม่สามารถถ่ายทอดความหมายได้ หรือไม่ใช่นิยมรับในภาษาฉบับแปลอย่างมาก ผู้แปลได้เลือกปรับบทแปลโดยใช้กลวิธีดังต่อไปนี้

- ใช้คำว่า “ถูก” คงเดิมในความหมายเชิงลบ
- หาประธานผู้ทำกริยาและปรับให้เป็นประโยคกรรตุวาจก

- ใช้คำว่า “เกิด, มี หรือ ปรากฏ” ซึ่งเป็นคำกริยาในภาษาไทยที่ไม่จำเป็นต้องมีประธานก็ได้

ตัวอย่างที่ 1

ต้นฉบับ Access to the children may be reduced or eliminated.

ฉบับแปล การเข้าถึงเด็กอาจลดลงหรือถูกกำจัดไป

ผู้แปลเห็นว่าการปรับในประโยคข้างต้นมีสองประการ ประการแรกได้ตัดคำว่า “ถูก” ก่อนกริยา “ลดลง” โดยเห็นว่าในฉบับแปลนั้น สามารถปรับให้เป็นกรรตุวาจกได้ทันทีเพราะ คำกริยาในต้นฉบับเป็นคำกริยาที่ไม่ต้องการกรรม (intransitive verb) ประการที่สอง ผู้แปลเลือก คำว่า “ถูก” ไว้ในฉบับแปล โดยเห็นว่าต้นฉบับสื่อความหมายที่เป็นลบ ซึ่งเป็นที่ยอมรับได้ใน ภาษาฉบับแปล

ตัวอย่างที่ 2

ต้นฉบับ Although most of the heart of marriage is not expressed in the wedding vows, at least one expectation is nearly universal and expressly voiced.

ฉบับแปล ถึงแม้ว่าหลักสำคัญส่วนมากของการสมรสจะไม่ได้ประกาศออกมาในคำปฏิญาณในพิธีแต่งงาน แต่อย่างน้อยความคาดหวังหนึ่งซึ่งเกือบจะเป็นที่รับรู้กันทั่วไปได้รับการประกาศอย่างชัดเจน

ผู้แปลเห็นว่าความหมายในต้นฉบับเป็นกลางค่อนข้างไปทางความหมายที่ดี ผู้แปลจึงแปลโยคกรุปประโยคกรรมวาจก โดยใช้คำว่า “ได้รับ” แทนการใช้คำว่า “ถูก” หน้าคำกริยา “ประกาศ” ซึ่งเป็นที่ยอมรับและสื่อความหมายได้อย่างถูกต้องในฉบับแปล

ตัวอย่างที่ 3

ต้นฉบับ Given the profound restriction on personal freedom demanded by marriage, and the obvious difficulty of predicting the continuation of one's ardor, the popularity of the long-term contractual commitment of marriage requires an explanation.

ฉบับแปล ทั้ๆที่การสมรสต้องการข้อจำกัดอันลึกซึ้งในอิสรภาพส่วนบุคคล และอุปสรรคที่

ชัดเจนในการคาดเดาความต่อเนื่องในความรักของแต่ละคน ความเป็นที่นิยมใน
ข้อผูกมัดทางสัญญาในระยะยาวของการสมรสนั้นต้องการคำอธิบาย
ผู้แปลได้หาประธานผู้ทำกริยาในต้นฉบับ ซึ่งก็คือ “marriage” โดยนำมาปรับให้เป็น
ประธานผู้ทำกริยา อันเป็นประโยคกรรตุวาจกในฉบับแปลที่เป็นธรรมชาติ สละสลวย และสื่อ
ความหมายได้อย่างถูกต้อง

ตัวอย่างที่ 4

ต้นฉบับ Their prospects of replacing a husband with one of equivalent *ex ante* value after an extended marriage punctuated by child bearing are slim.

ฉบับแปล คู่ทางของพวกเขาในการหาสามีใหม่ที่มีมูลค่าเทียบเท่ากับมูลค่าที่*คาดไว้*
หลังจากการสมรสที่ยาวนานที่มีการเลี้ยงดูเด็กเข้ามาแทรกด้วยนั้นเลือนราง
มาก

ผู้แปลได้ใช้คำกริยา “มี” ซึ่งเป็นคำกริยาที่ไม่ต้องอาศัยภาคประธานในประโยค
ภาษาไทย โดยนำประธานมาเป็นส่วนขยายของกริยา “มี” แทน

2.3.5 การปรับรูปประโยคจากการละคำในต้นฉบับ

ผู้แปลได้ศึกษาจากเอกสารประกอบการเรียนการศึกษาเปรียบเทียบความแตกต่าง
ระหว่างภาษาไทยและภาษาอังกฤษ (สุปรียา วิลาวรรณ, 2550) ผู้รวบรวม พบว่าในต้นฉบับนั้น รูป
ประโยคในภาษาอังกฤษอาจมีการละประธาน กริยา หรือกรรมได้โดยไม่เสียความหมาย แต่
อย่างไรก็ตามเมื่อถ่ายทอดเป็นฉบับแปลนั้น ผู้แปลมีหน้าที่ต้องพิจารณาว่าการละคำเหล่านั้นตาม
ต้นฉบับ สามารถทำได้หรือไม่ และให้ความหมายชัดเจนเพียงใด ในงานแปลชิ้นนี้ ผู้แปลได้พบ
ปัญหาดังกล่าวและได้พิจารณาแก้ไขปัญหาโดยพิจารณาความหมายที่สมบูรณ์ของการละหรือไม่
ละคำเหล่านั้นเป็นสำคัญ ยกตัวอย่างได้เช่น

ตัวอย่างที่ 1

ต้นฉบับ The market for spouses is monopolistically competitive. All men are potential husbands; all women potential wives.

ฉบับแปล ตลาดสำหรับคู่สมรสนั้นเป็นตลาดที่มีการแข่งขันสูงอย่างผูกขาด ชายทุกคนต่าง
สามารถที่จะเป็นสามีได้และหญิงทุกคนก็เป็นภรรยาได้

ตัวอย่างที่ 2

ต้นฉบับ Since they cannot transfer their **human capital** to their wife, they have very little to give as a hostage.

ฉบับแปล เพราะว่าพวกเขาไม่สามารถโอน**ทุนด้านมนุษย์**เหล่านี้ให้แก่ภรรยาของพวกเขาได้ พวกเขามี**ทุนด้านมนุษย์**น้อยมากที่จะให้ไว้เป็นประกัน

จากตัวอย่างที่ 1 จะเห็นว่าในต้นฉบับมีการละคำกริยา “are” ซึ่งโครงสร้างประโยคในต้นฉบับอนุญาตให้ทำได้โดยสามารถสื่อความหมายได้ อย่างไรก็ตามเมื่อถ่ายทอดมาเป็นฉบับแปล หากการแปลตามต้นฉบับ จะได้รูปประโยค “ตลาดสำหรับคู่สมรสนั้นเป็นตลาดที่มีการแข่งขันสูงอย่างผูกขาด ชายทุกคนต่างสามารถที่จะ**เป็น**สามีได้และหญิงทุกคนก็(x)ภรรยาได้” ดังนี้ จะเห็นได้ว่า ประโยคในฉบับแปลนั้นยังสามารถถ่ายทอดความหมายได้อยู่ แต่อย่างไรก็ตามอาจไม่เป็นธรรมชาติในฉบับแปลนัก และอาจทำให้การสื่อความหมายไม่ชัดเจนอันเป็นการกับจุดมุ่งหมายของงานแปลชิ้นนี้ซึ่งเป็นงานวิชาการที่ต้องการความชัดเจน ดังนั้น ผู้แปลจึงเลือกแปลโดยเพิ่มคำกริยาในฉบับแปลให้เป็นประโยคที่สมบูรณ์โดยไม่มีการละคำกริยาเหมือนในต้นฉบับ

จากหลักการเดียวกันสามารถนำมาใช้กับตัวอย่างที่ 2 ได้ โดยในตัวอย่างนี้เป็นการละกรรมในประโยคต้นฉบับ ซึ่งหากแปลโดยยึดตามต้นฉบับจะแปลได้ว่า “ เพราะว่าพวกเขาไม่สามารถโอน**ทุนด้านมนุษย์**เหล่านี้ให้แก่ภรรยาของพวกเขาได้ พวกเขามี(X)น้อยมากที่จะให้ไว้เป็นประกัน” จะเห็นได้ว่าการสื่อความหมายตามฉบับแปลสามารถทำได้อยู่ แต่อย่างไรก็ตามอาจไม่เป็นธรรมชาติและไม่ชัดเจนมากนัก

2.3.6 การแปลสำนวน (idiom)

สำนวนมีความหมายผิดแปลกไปจากความหมายตามคำ ดังนั้นการแปล หากแปลชนิดถอดคำต่อคำ ก็จะไม่สื่อความหมาย หรือสื่อความหมายผิดพลาดไป การแปลสำนวนจึงยากกว่าการแปลคำศัพท์ (สุพรรณิ ปันมณี, 2549, น.144) ดังนั้น ในการแปลผู้แปลจึงได้ศึกษาความหมายจากแหล่งข้อมูลต่างๆไม่ว่าจะเป็นพจนานุกรมศัพท์แสงและทางพจนานุกรมออนไลน์ต่างๆ โดยการแปลได้ศึกษาความหมายของสำนวนนั้นๆก่อนแล้วถ่ายทอดความหมายออกมาทั้งอาศัยการแปลแบบตรงตัวและการเทียบเคียงหาสำนวนที่เหมาะสมในฉบับแปล เช่น

ตัวอย่างที่ 1

ต้นฉบับ

The feminist marriage contract is at least in part motivated by the concerns voiced in this chapter, namely, that women often do not receive a **fair shake** in a divorce; that is, it recognizes that divorce deprives them of quasi-rents that represent a return to sacrificed opportunities.

ฉบับแปล

สัญญาการสมรสแบบสตรีนิยม อย่างน้อยในบางส่วนได้รับแรงจูงใจจากความกังวลที่ได้กล่าวในบทนี้ ได้แก่ หญิงมักจะไม่ได้รับ**โอกาสที่เป็นธรรม**⁽⁸⁰⁾ในการหย่า นั่นคือ การยอมรับกันว่า การหย่าได้ทำลายกิ่งค่าเช่าซึ่งหญิงควรได้อันเป็นตัวแทนของผลตอบแทนในโอกาสที่เสียสละไป

จากตัวอย่างข้างต้น ผู้แปลได้ศึกษาความหมายของ “fair shake” จาก Dictionary of American Slang and Colloquial Expression ซึ่งให้ความหมายว่า “fair chance” ดังนั้น ผู้แปลจึงเลือกถ่ายทอดความหมายแบบตรงตัว ซึ่งคงความหมายตามต้นฉบับไว้ได้อย่างครบถ้วน

ตัวอย่างที่ 2

ต้นฉบับ

And so some sociologists have argued that whereas the never-married men tend to be “**bottom of the barrel**” the women are the “**cream of the crop**” (Bernard, 1982, p.158).

ฉบับแปล

และดังนั้นนักสังคมวิทยาจำนวนหนึ่งได้โต้แย้งว่าชายที่ไม่เคยสมรสนั้นมีแนวโน้มที่จะเป็นชายที่มี**คุณภาพต่ำ**⁽⁵²⁾ แต่หญิงนั้นเป็น**“หัวกะทิ”**⁽⁵³⁾ (เบอร์นาร์ด (Bernard), 1982, หน้า 158)

ผู้แปลได้ค้นคว้าจาก

<http://idioms.thefreedictionary.com/bottom+of+the+barrel> ซึ่ง

เป็นสำนวน โดยให้ความหมาย “bottom of the barrel” ว่าสิ่งของหรือคนที่มีคุณภาพต่ำที่สุดหรือด้อยคุณภาพที่สุด ส่วน “cream of the crop” เป็น idiom หมายความว่า เป็นสิ่งที่ดีที่สุดในบรรดาสิ่งอื่นทั้งหมด เห็นได้ว่าสำนวนทั้งสองที่อยู่ในรูปนามวลีไม่ได้มีอยู่หรือปรากฏอยู่ในวัฒนธรรมฉบับแปลหากถ่ายทอดความหมายตรงตัวออกมา ดังนั้นผู้แปลจึงเลือกแปล “bottom of the barrel” โดยยึดความหมายหลักจากสำนวนดังกล่าวอันเป็นการอธิบายถึงความหมายของสำนวนนั้น ส่วน

“cream of the crop” ได้เลือกแปลโดยหาวัฒนธรรมในภาษาแปลที่มีลักษณะที่เทียบเคียงกัน
ได้มาแทนที่

2.3.7 การแปลโดยการกล่าวภาคประธานซ้ำหลังส่วนขยาย

รูปประโยคในภาษาอังกฤษ มีการวางประโยคย่อย (clause) ไว้หลังภาคประธาน ต่อ
ด้วยภาคแสดงได้โดยมีการใช้เครื่องหมายจุลภาค (,) เป็นเครื่องหมายแบ่งประโยคและความคิดซึ่ง
สามารถสื่อความหมายได้อย่างเป็นธรรมชาติตามโครงสร้างของภาษา อย่างไรก็ตามในฉบับ
แปลภาษาไทย บางกรณีพบว่า ภาคประธานที่ถูกแทรกด้วยส่วนขยายในรูปประโยคย่อยนั้น เมื่อมี
ภาคแสดงมาต่อโดยไม่มีการกล่าวภาคประธานนั้นซ้ำอาจทำให้การสื่อความหมายไม่ชัดเจนได้ ดัง
จะได้เห็นจากตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 1

ต้นฉบับ

More importantly, **the children** – not merely the expected future sacrifice of time and resources on them, but their very presence - and the mere passage of time since the commencement of the marriage, bringing in its wake changes in one’s standing in the market for romantic partners, (x) may make it difficult, if not impossible, substantially to mitigate damages by finding a replacement mate.

ฉบับแปล

ที่สำคัญกว่านั้น **เด็ก**ซึ่งไม่เพียงแต่การเสียสละในอนาคตที่คาดหวังไว้ในเรื่อง
เวลาและทรัพยากรที่จะใช้ไปกับพวกเขา แต่การมีตัวตนจริงๆของพวกเขา และ
เวลาที่ใช้ไปตั้งแต่การเริ่มการสมรส ได้นำมาซึ่งความเปลี่ยนแปลงที่ตามมาใน
จุดยืนของคนใดคนหนึ่งที่มีความต้องการคู่รัก **เด็ก**อาจสร้างความยากลำบาก
หรือหากไม่พ้นวิสัย โดยมีนัยยะสำคัญที่จะบรรเทาความเสียหายโดยการหาผู้คน
ใหม่มาแทน

จะเห็นได้ว่า ภาคประธาน (children) นั้นถูกแทรกด้วยส่วนขยายที่ยาว โดยที่ภาคแสดงที่ตามมาอยู่นั้นอยู่ห่างจากภาคประธานค่อนข้างมาก ดังนั้นหากแปลตามต้นฉบับ โดยไม่กล่าวภาคประธานซ้ำ อาจทำให้ผู้อ่านไม่เข้าใจความหมายหรือเข้าใจคลาดเคลื่อนได้ ผู้แปลจึงเลือกที่จะแปลโดยกล่าวภาคประธานนั้นซ้ำอีกครั้งก่อนภาคแสดง

ตัวอย่างที่ 2

ต้นฉบับ The law, having been unwilling to enforce traditional duties, in the sense of requiring specific performance has also been chary of enforcing the terms of these contracts.

ฉบับแปล กฎหมาย ไม่ได้มีความประสงค์ที่จะบังคับหน้าที่ตามประเพณีดั้งเดิมเหล่านั้นให้เป็นผล แต่กฎหมายในความหมายของการกำหนดการบังคับชำระหนี้โดยเฉพาะเจาะจง ได้เป็นความระแวงระวังของการบังคับข้อกำหนดของสัญญาเหล่านี้

ในต้นฉบับมีการกล่าวส่วนขยายแทรกระหว่างภาคประธานและภาคกริยา ซึ่งรูปประโยคในภาษาต้นฉบับอนุญาตให้ทำได้อย่างเป็นธรรมชาติ แต่ในภาษาฉบับแปลอาจทำให้ผู้อ่านสับสนในภาคประธานได้ ดังนั้นผู้แปลจึงปรับการแปลโดยกล่าวคำนามในภาคประธาน “กฎหมาย” นั้นซ้ำ เพื่อให้ความหมายชัดเจนขึ้น และเป็นธรรมชาติในฉบับแปลมากขึ้น เห็นได้ชัดเจนว่าหลักเกณฑ์การปรับการแปลในตัวอย่างที่ 1 ได้นำมาใช้ในการแปลนี้ด้วยเช่น

กล่าวโดยสรุปในการแปลเรื่อง “การสมรส: สัญญาระยะยาว” ของ ลอยด์ อาร์ โคเฮน (Marriage: the long-term contract by Lloyd R. Cohen) นั้น ผู้แปลได้แบ่งปัญหาออกเป็นปัญหาที่พบในระดับการทำความเข้าใจทั้งในระดับโครงสร้างทางไวยากรณ์และระดับคำ ได้แก่ รูปประโยคที่ใช้ในงานเขียนทางด้านกฎหมาย การวิเคราะห์ความหมายของคำศัพท์เฉพาะและคำที่มีความหมายแฝง ซึ่งผู้แปลได้ศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมเพื่อทำความเข้าใจในการแปลจากเนื้อหาในบทอื่นๆที่เกี่ยวข้อง และค้นคว้าจากหนังสืออ้างอิงในวงการกฎหมายและเศรษฐศาสตร์ และสื่อทางอินเทอร์เน็ต

ปัญหาอีกระดับที่พบก็คือปัญหาในการถ่ายทอดความหมายเป็นภาษาแปล โดยผู้แปลได้จำแนกระดับของปัญหาตั้งแต่ระดับเสียง ซึ่งผู้แปลได้นำศึกษาการถ่ายเสียงที่ถูกต้องจากเจ้าของภาษาและพจนานุกรมอิเล็กทรอนิกส์ ในระดับคำ ผู้แปลได้เลือกใช้กลวิธีในการแปลที่หลากหลายไม่ว่าจะเป็น การใช้คำยืมในกรณีที่ว่านั้นๆเป็นที่ยอมรับในวัฒนธรรมฉบับแปล การแปลถ่ายทอดความหมายตรงตัวโดยใช้คำต้นฉบับไว้ในเครื่องหมายนลิขิต ( ) ในกรณีที่เป็นคำศัพท์เฉพาะวงการซึ่งต้องอาศัยการค้นคว้าเพิ่มเติมจากสื่อต่างๆตามที่ได้กล่าวไว้ข้างต้นพร้อมศึกษาจากพจนานุกรมศัพท์เฉพาะด้านประกอบด้วย การแปลคำที่มีหลายความหมาย ผู้แปลได้ศึกษาความหมายถึงความแตกต่างของความหมายทั้งในต้นฉบับและฉบับแปลเพื่อเลือกถ่ายทอดความหมายที่ถูกต้องที่สุด การแปลเครื่องหมายวรรคตอนในต้นฉบับ ผู้แปลก็ได้พิจารณาบริบทเป็นองค์ประกอบในการให้ความหมายหรือใช้คำสันธานที่เหมาะสมในฉบับแปล เป็นต้น ส่วนในระดับสำนวนและประโยคนั้น ผู้แปลได้ปรับใช้ประโยคในภาษาเป้าหมายให้เหมาะสมทั้งในเรื่องความหมายและความเป็นธรรมชาติ รวมถึงการแบ่งประโยคที่ซับซ้อนออกเป็นประโยคย่อยตามกฎการปริวรรต (Transformational rule) แล้วจึงจัดกลุ่มความคิดประกอบกันขึ้นให้สื่อความหมายและเป็นธรรมชาติในฉบับแปลซึ่งเป็นการแปลแบบเอาความ (free translation) จากวิธีการแปลต่างๆที่ได้เลือกนำมาใช้ในการแปลนี้ ส่งผลการแปลงานเรื่อง “การสมรส: สัญญาระยะยาว” ของ ลอยด์ อาร์ โคเฮน (Marriage: the long-term contract by Lloyd R. Cohen) สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี